

Beleidsbrieven 2007-2008 Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid en Inburgering voorgesteld aan het Vlaams Parlement

Karim Cherroud, Christine Debaene, Jeroen Dejonckheere, Katie Heyse en team Stedenbeleid

Minister Marino Keulen heeft zijn beleidsbrieven Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid en Inburgering voorgesteld aan het Vlaams Parlement. De beleidsbrieven geven aan welke initiatieven het voorbije werkjaar zijn gerealiseerd. Daarnaast wordt ook aangegeven wat de minister in de betreffende beleidsdomeinen het volgend werkjaar wil doen. Hierbij wordt de link gelegd met de opgestelde begroting.

In dit artikel krijgt u een zicht op de belangrijkste initiatieven die op stapel staan voor het volgende werkjaar. Eerst komt Binnenlands Bestuur aan bod, vervolgens zoomen we in op het Stedenbeleid. We ronden af met het Inburgeringbeleid.

Beleidsbrief Binnenlands Bestuur

Begroting 2008

Het begrotingsprogramma van het Binnenlands Bestuur bestaat uit 5 belangrijke uitgavenpakketten:

- lokale financiën: dotaties aan de fondsen en fiscaal pact (2.019.682.000 euro). Het belangrijkste krediet is ongetwijfeld het Vlaams Gemeentefonds met 1.828.328.000 euro.
- vorming mandatarissen en ambtenaren lokale besturen en provincies (756.000 euro)
- subsidiëring specifieke investeringen (5.425.000 euro)
- werkingskosten, ondersteuning Agentschap voor Binnenlands Bestuur (1.074.000 euro)
- uitgaven in verband met de verkiezingen van het Vlaams Parlement (375.000 euro)

Met deze middelen draagt de Vlaamse overheid bij tot het bestuurlijk functioneren van de gemeenten, OCMW's, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en provincies.

Prioriteiten voor het beleid in 2007-2008

Opvolging van de verkiezingen van 8 oktober 2006 en voorbereiding van volgende verkiezingen

Mandatendatabank

Naar aanleiding van de verkiezingen van 8 oktober 2006 is een databank aangelegd met info over de gekozen mandatarissen. In deze databank zijn per gemeente o.a. de mandatarissen van de gemeenten en OCMW opgenomen. Ook de provinciale en districtsmandatarissen (Antwerpen) zijn erin terug te vinden. Bij de databank is een applicatie ontwikkeld, die de besturen toelaat de gegevens van hun bestuur actueel te houden gedurende de hele legislatuur. De databank kan door iedereen geraadpleegd worden via de website van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur op volgend adres www.vlaanderen.be/binnenland, knop rechts bovenaan mandatendatabank.

Nieuw verkiezingssysteem noodzakelijk vanaf 2009

Tot en met de federale verkiezingen van 10 juni 2007 werd de verkiezing georganiseerd met het systeem dat ook voor de verkiezingen van 8 oktober 2006 werd gebruikt, in casu een combinatie tussen manueel en geautomatiseerd stemmen.

Wat de elektronische verkiezingen betreft, is de gebruikte apparatuur voor alle verkiezingen vanaf 1 januari 2009 volledig niet herroepelijk afgeschreven. Voor de verkiezingen van 2009 moet bijgevolg een totaalnieuw systeem tot stand komen om elektronische verkiezingen mogelijk te maken. Anders kunnen er in 2009 enkel manuele verkiezingen plaats hebben (potlood en papier).

Een consortium van Belgische universiteiten uit de 3 gewesten onderzoekt de mogelijkheden voor de verwezenlijking van een nieuw elektronisch stelsysteem dat aangepast is aan het Belgische kiessysteem en

dat ook rekening houdt met de bevoegdheden van de gewesten inzake de lokale verkiezingen.

De Vlaamse Regering overlegt met haar federale collega's over een te nemen beslissing. De verantwoordelijkheid voor de verkiezingen van 2009 is evenwel een federaal gegeven, zodat in eerste instantie de federale overheid aan zet is. Rekening houdend met die beleidsbeslissing zal de Vlaamse Regering beoordelen welke houding het best wordt aangenomen in verband met de organisatie van de gemeente- en provincieraadsverkiezingen van 2012.

Het sluiten van een samenwerkingsovereenkomst tussen de federale overheid en de gewesten die dit wensen, is aangewezen. In afwachting daarvan nam de Vlaamse Regering reeds de principiële beslissing om verder te gaan met het geautomatiseerd stemmen en schreef hiervoor een provisioneel krediet in van 25 miljoen euro.

Een moderne regelgeving voor de organisatie en werking van de lokale besturen en de provincies tot stand brengen

Vorbereiding van een OCMW-decreet en verdere implementatie van het gemeente- en provinciedecreet

De jongste jaren werd zowat de gehele regelgeving over de organisatie en het bestuur van de lokale en de provinciale overheid vernieuwd. Het gemeentedecreet, het provinciedecreet, maar ook de decreten op de intergemeentelijke samenwerking, de erkende erediensten, de begraafplaatsen en de algemene financiering van de gemeenten en de provincies, dragen allemaal een datum van na het jaar 2000.

Het juridische werk voor de modernisering en de onderlinge afstemming van de basisdecreten met betrekking tot het lokale bestuur is nog niet ten einde. Een decreet op de bestuurlijke organisatie van de OCMW's is in de maak. Dat decreet zal dezelfde beginselen en uitgangspunten van toepassing maken op de OCMW's die ook ten grondslag liggen aan het gemeentedecreet. Zo wordt de werking van de beide lokale besturen maximaal op elkaar afgestemd. De voorbereiding van het OCMW-decreet is vergevorderd. Het blijft de betrachting om het ontwerpdecreet voor het einde van het jaar ter bespreking aan het Vlaams Parlement voor te leggen.

De uitvoering van het gemeente- en provinciedecreet is in een ver gevorderd stadium. Die implementatie zal, wat het personeelsbeleid betreft, dit werkjaar afgerond worden met een uitvoeringsbesluit inzake de minimale voorwaarden van de rechtspositieregeling van het personeel.

Voor de resterende bepalingen inzake de planning, het financieel beheer en de externe audit die nog niet van toepassing zijn, gebeurt de voorbereiding in overleg met het werkveld.

Decreet inzake de materiële organisatie en de werking van de erediensten

In uitvoering van het decreet van 7 mei 2004 treden dit werkjaar de nieuwe financiële regels voor de eredienstbesturen in werking, ook voor de niet-proefbesturen. Dat was vanaf 2007 al het geval voor het meerjarenplan en het budget, terwijl de boekhouding vanaf het financieel boekjaar 2008 van toepassing wordt. Dit veranderingstraject wordt ondersteund door het Agentschap voor Binnenlands Bestuur via het publiceren van veelgestelde vragen en antwoorden op de website en de publicatie van relevante informatie.

kerk Ekkerghem, Gentse wijk

Op kortere termijn zal minister Marino Keulemans de eerste islamitische gemeenschappen kunnen erkennen. De erkenning van deze gemeenschappen kan bijdragen

tot een verbeterde integratie in het leven van de lokale gemeenschap. De geloofsgemeenschappen die een erkenningaanvraag indienden hebben aan de hand van de toelichtende nota bij de aanvraag toegelicht op welke wijze zij zich inschakelen in de lokale gemeenschap van de gemeente waartoe zij behoren.

Een goed financieel draagvlak creëren voor het lokale bestuur

Gemeentefonds en Provinciefonds met jaarlijks vast
groeipercentage

Het Gemeentefonds en het Provinciefonds zijn de basispijlers van de algemene financiering van de lokale en provinciale besturen in Vlaanderen. De dotaties van beide fondsen groeien elk jaar met 3,5%. Het Gemeentefonds bedraagt thans 1.828.328.000 euro. Dat is 61.828.000 euro meer dan in 2007. Voor het Stedenfonds is er daarnaast nog 119.226.000 euro. De dotatie van het Provinciefonds is 83.354.000 euro, een stijging met 2.819.000 euro.

In 2008 zal ook worden gestart met een evaluatie van de verdelingscriteria van het Gemeentefonds.

Afschaffing van de Elia-taks en compensatie vanuit de Vlaamse begroting van de inkomstenderving voor de Vlaamse gemeenten

Op 14 september 2007 besloot de Vlaamse Regering om de federale Elia-heffing ten laste van gezinnen en bedrijven vanaf 2008 af te schaffen. Dat betekent een lastenverlaging van 83 miljoen euro.

De Elia-heffing is een heffing op de elektriciteitsdistributie via Elia, de beheerder van het hoogspanningsnetwerk. Die federale heffing werd ingevoerd op 1 juli 2005 als een compensatie voor het inkomensverlies dat de gemeenten leden door de vrijmaking van de elektriciteitsmarkt.

Het stopzetten van de Elia-heffing in 2010 houdt echter ook in dat de gemeenten vanaf dan niet meer van die federale compensatie kunnen genieten. Op de Vlaamse begroting voor 2008 wordt een krediet van 83 miljoen euro ingeschreven, het bedrag aan verloren inkomsten voor de gemeenten ten gevolge van de afschaffing van de Elia-heffing voor dat boekjaar. Dat bedrag zal onder de gemeenten worden

verdeeld volgens het huidige verdelingsmechanisme. Dat bedrag blijft, in tegenstelling tot de federale compensatie, ook na 2010 behouden, wat neerkomt op een structurele verhoging van de middelen van het Gemeentefonds.

De invoering van eigentijdse en uniforme financiële beleidsinstrumenten in gemeenten, OCMW's en provincies

Sinds 1 januari 2007 zijn de meeste artikelen van het gemeentedecreet en het provinciedecreet in uitvoering getreden, met uitzondering van een aantal bepalingen betreffende de planning en het financieel beheer en de externe auditcommissie.

Die hervormingen zijn complex en vragen een ruime voorbereidingstijd, doorgedreven overleg en vorming van de lokale bestuurders. Minister Marino Keulen wenst de voorbereidingsfase af te ronden tegen het einde van 2008. In de loop van 2008 kan dan ook gestart worden met een ruim traject voor vorming en ondersteuning. Tegelijkertijd moeten de informaticaleveranciers de mogelijkheid krijgen om de nodige software-aanpassingen voor te bereiden.

Voor de inwerkingtreding van de bepalingen inzake de boekhouding wordt eveneens geopteerd voor een gefaseerd implementatietraject. Op deze wijze worden de gemeenten in staat gesteld zich geleidelijk aan in te schakelen in de vernieuwingen. De bepalingen inzake de boekhouding en de financiële rapporten zullen algemeen van toepassing zijn voor alle gemeentebesturen en OCMW's vanaf het boekjaar 2013. Dat is het startjaar van de nieuwe gemeentelijke legislatuur. Een aantal besturen zal vanaf 2010 jaarlijks, op vrijwillige basis, kunnen beslissen om over te gaan tot de implementatie van het nieuwe financiële instrumentarium.

Start van de organisatie van de externe audit

De begroting 2008 bevat de eerste kredieten voor de start van de organisatie van een externe audit. Dit is het sluitstuk van de hele hervorming en moet bijgevolg operationeel zijn bij de start van het nieuwe financieel stelsel.

In 2008 zullen de nodige voorbereidingen worden genomen, zodat de audit operationeel kan worden vanaf 2009. In die optiek kunnen de audits opgestart

worden vanaf de instap van de eerste besturen in het nieuwstelsel. De minister onderzoekt momenteel op welke wijze de externe audit het best georganiseerd kan worden, rekening houdend met de bepalingen van het gemeentedecreet.

De lokale fiscaliteit inzetten als instrument voor beleidssturing

Het belang van de fiscale autonomie van gemeenten en provincies

De ruime fiscale autonomie, waarover de gemeenten en provincies beschikken, laat hen toe adequaat en snel in te spelen op specifieke, plaatselijke noden. Zij stellen hen in staat om op kortere termijn de noodzakelijke fiscale inkomsten af te stemmen op het niveau van de uitgaven.

Het spreekt natuurlijk voor zich dat de fiscaliteit steeds moet passen binnen het kader van de wettigheid en de redelijkheid en dat het binnen de fiscaliteit van belangrijke beginselen wordt gerespecteerd. De besturen kunnen daarbij rekenen op ondersteuning en advies van het agentschap: ontwerp teksten kunnen desgewenst voorafgaandelijk gescreend worden op duidelijkheid en begripelijkheid en op mogelijke onverenigbaarheid met de wet of met andere reglementaire bepalingen, of met de beginselen van behoorlijk bestuur.

Het fiscaal pact: verruimen van het overleg

Zoals reeds aangekondigd, wilde de Vlaamse Regering in de loop van dit werkjaar een fiscaal pact sluiten met de vertegenwoordigers van de lokale besturen. In de begroting 2008 zijn daarvoor voor het eerst kredieten opgenomen. Het gaat om een bedrag van 25.000.000 euro. Bij de besprekingen over een fiscaal pact moet ook bekeken worden welke de repercussies zijn inzake bevoegdheden van het federale niveau.

Ruimte voor autonomie en flexibiliteit bij het personeelsmanagement

In uitvoering van het gemeentedecreet en het provinciedecreet heeft de Vlaamse Regering op 13 juli 2007 een principiële beslissing genomen over de minimale voorwaarden voor de personeelsformatie, de rechtspositieregeling en het mandaatstelsel van

het gemeentepersoneel en het provinciepersoneel. In aansluiting op de uitgangspunten van de decreten biedt dit besluit de lokale bestuurders veel mogelijkheden om zelf invulling te geven aan het personeelsmanagement.

Bedoeling is in het najaar van 2007 te komen tot een definitieve goedkeuring van het besluit door de Vlaamse Regering, zodat het besluit op 1 januari 2008 in werking kan treden. Het besluit zelf voorziet voor de gemeenten en provincies in een implementatietermijn tussen 1 januari 2008 en 1 januari 2009, zodat de besturen de nodige tijd hebben om de uitvoering ter plaatse te organiseren.

Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur zal in het volgende werkjaar ondersteuning bieden aan de besturen bij de invoering van dit besluit, o.m. op volgende wijze:

- organisatie van infosessies
- opvolging van vragen en antwoorden onder de vorm van veelgestelde vragen en antwoorden op de website
- informatieverstrekking via het tijdschrift BinnenBand en de e-krant Binnenl@nd
- publicatie van het besluit in een voorbeeldstatuut in boekvorm

Een consequent en correct beleid inzake de taalproblematiek in de Vlaamse randgemeenten

De hele Vlaamse Regering zal in 2008 verder werken aan de ondersteuning van het Vlaamse karakter van de Vlaamse randgemeenten. Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur is lid van de Task Force voor de Vlaamse rand die vergadert onder leiding van de gouverneur van Vlaams-Brabant. Deze werkgroep volgt de acties op die ten bate van de brede rand rond de hoofdstad in de verschillende beleidssectoren worden opgezet.

Daarnaast wordt ook nauwgezet de correcte toepassing van de taalwetgeving in de Vlaamse randgemeenten opgevolgd. Medewerkers van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur wonen de vergaderingen van de gemeenteraden in de Vlaamse rand bij, zodat de minister en de gouverneur goed op de hoogte blijven van het verloop van de zittingen. De gouverneur blijft ook nauwgezet de subsidiëerspraktijk ten aanzien van de Nederlandstalige verenigingen in die gemeenten opvolgen. Bij de uitoefening van het bestuurlijk toezicht

treedt de minister telkens op wanneer de gemeenten de taalwetgeving niet respecteren.

Stroomlijning van regelgeving en procedures – planreductie

Lokale besturen signaleren dat zij veel tijd en middelen besteden aan het voldoen aan alle planningsverplichtingen die hen door de Vlaamse overheid opgelegd worden. In een eerste fase is in kaart gebracht over welke plannen het gaat. De kenniscel Wetsmatiging van het departement Bestuurszaken heeft een impactmeting uitgevoerd. Het Instituut voor de Overheid (KU Leuven) heeft een instrument ontwikkeld voor het meten van de doelmatigheid van plannen.

Nu zowel de aantallen plannen als hun doelmatigheid in kaart gebracht zijn, kan een tweede fase aangevat worden waarin werk gemaakt wordt van de reductie van de planlasten. De minister zal op korte termijn overleg organiseren met leden van de fracties van de meerderheidspartijen in het Vlaams Parlement om te bekijken welke parlementaire initiatieven kunnen genomen worden. Daarbij kan gedacht worden aan het vastleggen van een vormigere regels die alle Vlaamse beleidsdomeinen zouden moeten hanteren wanneer zij planverplichtingen opleggen aan lokale of provinciale besturen.

In een daaropvolgende fase wil de minister werk maken van één of meerdere decreten, waarbij een aantal planningsverplichtingen die de doelmatigheids- en opportuniteitsanalyses niet doorstaan, ook effectief opgeheven worden. Uiteindelijk moet dat, in overleg met de vertegenwoordigers van gemeenten en provincies, leiden tot een daadwerkelijk administratieve vereenvoudiging en het reduceren van de regelgeving, zowel in aantal als in complexiteit.

Het agentschap heroriënteren naar meer coaching en ondersteuning

Versterken van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur als een kenniscentrum voor de lokale besturen

Het kenniscentrum binnen het Agentschap voor Binnenlands Bestuur dat allerhande statistische informatie over de lokale en provinciale besturen verzamelt, verwerkt en commentarieert, zal op de ingeslagen weg verder gaan.

Het agentschap zal de beschikbaarheid van het statistische materiaal nog vergroten via het aanbod op de website, ook door het jaar heen. Het jaarbeeld van het agentschap, dat een resultaat is van de uitbouw van het agentschap is een vaste waarde geworden. Gelet op de omvang van de informatie waarover het agentschap meer en meer beschikt, zal elk jaar een bepaald thema uitgediept worden in het jaarbeelden wordt meer gedetailleerde informatie op de website geplaatst.

Communicatiekanalen van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur

De website van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur (www.vlaanderen.be/binnenland) bevat bijzonder uitgebreide informatie over het lokale bestuur, die op een makkelijke wijze ter beschikking gesteld wordt van de lokale besturen. Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur zal in 2008 de inhoudelijke structuur van de website eens grondig evalueren. De nadruk zal daarbij liggen op het gebruiksgemak.

agentschap voor Binnenlands Bestuur

Het agentschap is verantwoordelijk voor:

- nieuwe werking besturen (financien en fiscaliteit, personeel)
- interlokale samenwerking en openbare bedrijven (overheidsopdrachten, publiekrechtelijke ondernemingen)
- inburgering
- adviesraden
- normingcentrum lokale besturen
- verzoeken
- archiveren
- begrijpingsbeleid
- burgerlijk recht

Het agentschap voor Binnenlands Bestuur (voormalige administratie Binnenlandse Aangelegenheden) werkt voor de gemeenten, OCMW's, de provincies en de openbare besturen de annee samenhangend. Dit zijn de OCMW-verenigingen, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, autonome gemeente- en provinciebesturen, de erkende erkeren.

Het agentschap Binnenland kan, mits de omstandigheden een kwalitatieve dienstverlening aan de bevolking kunnen bieden. Daartoe biedt het agentschap ondersteuning bij het uitvoeren van een samenhangend beleid inzake de lokale en provinciale besturen, het stedenbeleid en het burgerrecht.

In de volgende maanden is de verdere implementatie van het **gemeentebestuur** een belangrijke opdracht voor het agentschap voor Binnenlands Bestuur.

Het agentschap heeft volgende opdrachten:

- de voorbereiding van de bestuurlijke regelgeving betreffende de lokale en de provinciale besturen;

contactinformatie: www.vlaanderen.be/binnenland

Mandaten databank

Lokale Statistieken

OCMV

gemeentelijke sites

verzoeken dienstverlening

Naast de site is de elektronische nieuwsbrief Binnen@nd een vaste waarde geworden om snel berichten te verspreiden in verband met het lokale bestuur. Het tijdschrift "BinnenBand" focust op meer diepgaande informatie, aangepast aan de beleidsontwikkelingen inzake het lokale bestuur.

Vormingscentrum voor lokale besturen

Ook in 2007-2008 zal er opnieuw gerichte vorming voor zowel mandatarissen, topambtenaren als ambtenaren gestimuleerd worden via de toekenning van subsidies.

Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen (SBOV)

Op 15 december 2006 keurde de Vlaamse Regering de beheersovereenkomsten met de tweede generatie steunpunten (inzake wetenschappelijk onderzoek) goed, waaronder ook het nieuwe Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen. De erkenningstermijn loopt van 2007 tot eind 2011.

Het Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen werd toevertrouwd aan het consortium bestaande uit KU Leuven (Instituut voor de Overheid), Universiteit Antwerpen (Onderzoeksgroep management & bestuur), Hogeschool Gent (Departement Handelswetenschappen en bestuurskunde), Universiteit Gent (Centrum voor lokale politiek) en Universiteit Hasselt (SEIN).

Binnen SBOV zijn de divers lange termijn onderzoeken gegroepeerd in drie clusters:

- innoverende beleids-, beheers- en financiële cycli
- HRM en veranderingsmanagement
- sturing in netwerken van overheid, non-profit en bedrijf
- vernieuwde relaties burger en bestuur

Regelgevingsagenda Binnenlands Bestuur

1. Voorbereiding van een decreet op de bestuurlijke organisatie van de OCMW's: ontwerpdecreet voorleggen aan de Vlaamse Regering najaar 2007.
2. Daarbij aansluitend: aanpassen/verfijnen van het gemeentedecreet en het provinciedecreet: ontwerpdecreet voorleggen aan de Vlaamse Regering najaar 2007.
3. Afschaffen van de Elia-taks en compensatie vanuit de Vlaamse begroting van de inkomstenderving voor de Vlaamse gemeenten: via programmadecreet najaar 2007.
4. Uitvoeringsbesluit over rechtspositieregeling van personeel van provincies en gemeenten: ontwerpbesluit Vlaamse Regering principiële goedkeuring op 14 september 2007; definitieve goedkeuring Vlaamse Regering tegen eind 2007.

5. Invoeren van eigentijdse financiële beleidsinstrumenten in provincies, gemeenten, OCMW's: ontwerp teksten van uitvoeringsbesluiten in de loop van 2008.
6. Verfijning van de fiscale procedure: ontwerpdecreet betreffende de vestiging, de invordering en de geschillenprocedure van provincie- en gemeentebelastingen – voor ontwerp van decreet voorleggen aan Vlaamse Regering in september-oktober 2007; indiening bij het Vlaams Parlement einde 2007.

Overzicht geplande beleidsmaatregelen Binnenlands Bestuur voor 2007-2008

Afhandeling van de verkiezingen van 8 oktober 2006 en voorbereiding van de volgende verkiezingen

- verdere ondersteuning van de raden voor verkiezingsbetwistingen
- ontsluiten van mandaten databank voor het publiek.

Een moderne regelgeving voor de organisatie en werking van de lokale besturen en provincies tot stand brengen

- voorleggen van een OCMW-decreet aan het Vlaams Parlement voor verfijning van het gemeent- en provinciedecreet
- begeleiden van de besturen van de erediens- ten bij de invoering van het nieuwe financiële systeem
- erkenning van de islamitische eredienstbesturen

Een goed financieel draagvlak creëren voor het lokale bestuur

- jaarlijks vaste groeivoet van 3,5% garanderen voor het Gemeente- en Provinciefonds
- aanzet tot evaluatie van de verdelingscriteria van het Gemeentefonds
- voorzien van een krediet van 83 miljoen euro ter compensatie van de opbrengst uit de Elia-heffing, dat werd afgeschaft door de Vlaamse Regering

De lokale fiscaliteit inzetten als instrument voor beleidssturing

- ondersteunen van de gemeenten bij het toepassen van een lokale fiscale autonomie
- opstellen van een fiscaal pact met de lokale besturen

Zorgen voor een sterk politiek en administratief management

- goedkeuring rechtspositieregeling voor het personeel van de gemeenten en provincies
- begeleiding van de lokale besturen bij de invoering van de nieuwe rechtspositieregeling
- afsluiten van een sectoraal akkoord 2008-2009

Ontwikkelen van een beleid gericht op de bestuurskracht van de kleinere gemeenten

Aandacht voor de gemeenten in de Vlaamse rand rond Brussel

- onderzoek van de kennis van het Nederlands van de kandidaat-burgemeesters van de randgemeenten
- overleg plegen met vzw De Rand en de provinciegouverneur van Vlaams-Brabant over het opvolgen van subsidiëring praktijken van verenigingen in de randgemeenten

Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur oriënteren naar meer coaching en begeleiding

- grotere beschikbaarheid van statistische gegevens over de lokale en provinciale besturen garanderen
- herstructurering website van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur
- werking vormingscentrum voor lokale besturen verder zetten
- project lokale ombudswerking
- project eenvoudigste gemeente

ambtswoning minister-president

Beleidsbrief Stedenbeleid: Stedenbeleid op kruissnelheid

Begroting 2008

Het Beleidsdomein B programma I 'Stedenbeleid' omvat voor 2008 een totaal bedrag van 131.478.000 euro aan beleidskredieten.

Het overgrote deel van dit programma gaat naar het Stedenfonds (119,6 miljoen euro) en de ondersteuning van Stadsvernieuwingsprojecten (10,6 miljoen euro). Daarnaast worden er middelen voorzien voor:

- werkingskosten: 276.000 euro. Deze middelen zijn bestemd voor de dagelijkse uitvoering van het Stedenbeleid. Het krediet wordt tegenover 2007 uitgebreid met 150.000 euro voor externe ondersteuning van het team Stedenbeleid bij de opvolging van de stadscontracten en ondersteuning bij de stadsvernieuwingsprojecten.
- onderzoek en Studiekosten: 207.000 euro
- communicatie: 133.000 euro
- communicatie, sensibilisering en vorming: 700.000 euro (voorafname Stedenfonds), ondermeer voor survey stadsmonitor in 2008
- 'Thuis in de stad' prijs: 175.000 euro
- subsidies voor originele en innoverende projecten: 101.000 euro

Prioriteiten voor het beleid in 2007-2008

Voor het Vlaams Stedenbeleid blijven de centrale uitdagingen het tegengaan van de stadsvluchtende verhoging van het democratisch draagvlak. Uit de stadsmonitor blijkt dat het met de steden de goede kant opgaat: de stadsvlucht in absolute cijfers is gestopt en de tevredenheid van de stadsbewoners over hun stad is gestegen. Aan de andere kant leert de stadsmonitor dat de betaalbaarheid van wonen daalt en dat sociaal-economisch sterkere gezinnen met jonge kinderen blijven vertrekken naar de rand.

VoordeconcreterealisatievanhetVlaamsStedenbeleid worden 5 doelstellingen geformuleerd:

- verhogen van de leefbaarheid van de steden en dit zowel op stadsniveau als op wijkniveau
- verbeteren van het samenleven in diversiteit en versterken van het democratische draagvlak in de steden
- verhogen van de kwaliteit van het bestuur in de steden
- verhogen van de positieve beeldvorming van de steden
- versterken van de steden door samenwerking op verschillende bestuursniveaus

Bij de uitwerking van deze doelstellingen zijn belangrijke pijlers het Witboek 'De Eeuw van de Stad', de bevindingen uit de stadsmonitor en de opvolging van de aanbevelingen van de visitatiecommissie Stedenfonds uit 2005.

Verhogen van de leefbaarheid van de steden en dit zowel op stadsniveau als op wijkniveau

Om de leefbaarheid van de steden te verhogen beschikt Vlaanderen over belangrijke (financiële) hefboomen die het Stedenbeleid mee vorm geven: extra financiële impulsen via het Stedenfonds en ondersteuning van stadsvernieuwingsprojecten.

Voorhetafsluitenvandenieuwebeleidsovereenkomst Stedenfonds 2008-2013 zijn in 2007 met de steden en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (Brussel) afspraken gemaakt en nieuwe accenten overeengekomen. Rekening houdend met het advies van de visitatiecommissie, wordt in de beleidsovereenkomsten meer aandacht besteed aan het strategische niveau en het formuleren van maatschappelijke effecten. De stadsmonitor dient hiervoor als basis en de steden werden hierbij ondersteund door het team Stedenbeleid en de Studiedienst Vlaamse Regering.

Nu al kan gesteld worden dat "wonen" een prioritair aandachtspunt is in de nieuwe beleidsovereenkomsten. Ook de demografische vergrijzing en verkleuring stellen de steden voor belangrijke uitdagingen. De doelstellingen in de nieuwe beleidsovereenkomsten wijzen opeenvolgend uit op toenemende aandacht voor buurt- en wijkwerking; voor communicatie en participatie, voor een dienstverlening die uitgaat van diversiteit, voor de integratie van kansengroepen in het onderwijs, de vrijetijdsumgevingen op de werkvloer.

Stadsvernieuwingsprojecten voor de 13 centrumsteden, de 21 provinciale steden en de VGC zijn in 5 jaar tijd uitgegroeid tot een belangrijk instrument van het Vlaamse stedenbeleid. Uit vorige oproepen worden 17 projectengesubsidieerd. Op 20 november 2006 werd de derde oproep voor het indienen van projecten gelanceerd. Op 6 juli 2007 heeft de Vlaamse Regering 15 projecten geselecteerd die in 2007, 2008 of 2009 in aanmerking kunnen komen voor projectsubsidie. 3 projecten worden al aangerekend op de begroting 2007. Naast de projectsubsidies werden 10 projecten geselecteerd voor conceptsubsidie. Conceptsubsidie wordt ingezet voor de begeleiding van een stad bij de ontwikkeling van een stevige projectbasis en innoverende projectvisie voor een stadsvernieuwingsproject.

Verbeteren van het samenleven in diversiteit en versterken van het democratische draagvlak in de steden

Het betrekken van de bevolking en van partners bij het beleid en het creëren van verbindingen tussen samenlevingen politiek, vormen belangrijke aandachtspunten in het Stedenfonds. In tal van steden wordt op dit vlak geëxperimenteerd en ervaring opgedaan. Bij het afsluiten van de nieuwe beleidsovereenkomsten 2008-2013 worden steden blijvend aangemoedigd om participatie- en burgerinitiatieven te ondersteunen via het Stedenfonds.

De visitatiecommissie merkte op dat steden de neiging hebben te veel zelf te willen doen om te tonen dat het stadsbestuur het verschil kan maken en gaf aan relatief weinig goede voorbeelden van burgerinitiatieven als bron van vernieuwing en dynamiek op het spoor te zijn gekomen. In juni 2007 is een Werkgroep Participatie geïnstalleerd voor een periode van 18 maanden. De werkgroep heeft tot doel de competentie van de lokale besturen op vlak van participatief bestuur te versterken. Naast de inventarisatie van goede praktijken zal de werkgroep tegen eind juni 2008 ook aanbevelingen formuleren ter stoffering van het lokale beleid.

In de steden is heel wat potentieel en creativiteit aanwezig. Initiatieven van burgers die ontstaan op het terrein, moeten alle kansen krijgen. Vanaf het najaar 2007 ondersteunt het Vlaams Stedenbeleid innoverende en originele projecten die uit de gemeenschap zelf - in casu het buurt- of verenigingsleven - komen. De projecten die ondersteund worden hebben ook een voorbeeldfunctie.

Verhogen van de kwaliteit van het bestuur in de steden

Het is de ambitie van de Vlaamse Regering om op alle niveaus te komen tot een performant en kwaliteitsvol bestuur. Wat betreft de evolutie van louter toezichthouder naar een rol van partner, coach, ondersteuner en kennisdeeler, vervult het team stedenbeleid een voortrekkersrol. Het is de intentie om in 2008 op de ingeslagen weg verder te gaan en om het partnerschap met de steden nog te versterken.

De steden hanteren het Stedenfonds als hefboom van maatschappelijke en interne veranderingen. De adviezen van de visitatiecommissie worden met veel aandacht opgevolgd en geïmplementeerd. De steden worden hierin ondersteund door het team Stedenbeleid en de Studiedienst van de Vlaamse Regering. In 2008 zullen de nodige maatregelen getroffen worden om het strategische planproces in het kader van het Stedenfonds in de toekomst te laten samenvallen met de meerjarenplanning zoals voorzien in het nieuwe gemeentedecreet. Dit past in de doelstelling van de Vlaamse Regering om de plan- en rapporteringverplichtingen te vereenvoudigen.

Bij de opmaak van de strategische en financiële meerjarenplanning vormde de stadsmonitor een nuttig instrument om het toekomstige beleid te onderbouwen. Naast actualisering is ook werk gemaakt van de verdere ontwikkeling van de stadsmonitor. Het beheer van de stadsmonitor is de voorbije jaren waargenomen door het Centrum voor Duurzame Ontwikkeling; eind 2007 wordt het beheer volledig overgenomen door de Vlaamse overheid. De stadsmonitor wordt in 2008 een derde maal geactualiseerd. Voor een 40-tal indicatoren, waarbij gepeild wordt naar de mening van stadsbewoners, wordt opnieuw een survey uitgevoerd.

Aan het Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen (SBOV) werd de opdracht gegeven een tweejarig (2007 – 2009) onderzoek uit te voeren naar gepaste strategische managementmodellen. Het onderzoek moet uitmonden in een instrumentarium, dat de beleidsverantwoordelijken binnen de 13 centrumsteden helpt bij de vormgeving, (zelf)evaluatie en bijsturing van hun strategische besluitvormingsproces.

Bij de reeds gesubsidieerde stadsvernieuwingen werd vastgesteld dat bepaalde projecten haperen tijdens de realisatie. Vaak ontbreekt het steden aan de nodige knowhow op vlak van projectmanagement. Er wordt voorzien in betere opvolging en ondersteuning van stadsvernieuwingenprojecten; dit door projectbegeleiding voor nieuwe projecten, betere opvolging van projecten van oproep 1 en 2, begeleiding van conceptsubsidie en de organisatie van een “Masterclass Stadsprojecten”.

In het najaar van 2008 wordt een discussieplatform “rasterstad – stadsregionale samenwerking” opgericht. Dit discussieplatform heeft als taak om studie, onderzoek en een leertraject op te zetten.

Naast de mogelijkheden om Europese fondsen te verwerven, zijn steden ook vragende partij voor meer interregionale samenwerking en netwerken voor de uitwisseling van kennis en ervaring. Daarom zal het team Stedenbeleid in overleg met het recent opgerichte Kenniscentrum Vlaamse Steden en met het jonge Vlaams-Europees Verbindingsagentschap (VLEVA) werk maken van een vraaggerichte ondersteuning van de steden inzake Europese aangelegenheden. Nog in het najaar 2007 wordt een Europa-infodag voor de dertien centrumsteden georganiseerd. Op basis van concrete vragen en opportuniteiten wordt voortgebouwd

op de conclusies en evaluatie van de infodag, zal in 2008 ook een meer doorgedreven initiatief genomen worden, namelijk een Europa-opleiding voor stadsambtenaren en politici.

Verhogen van de positieve beeldvorming van de steden

Op de website www.thuisindestad.be is alle informatie over het Stedenbeleid op een transparante en bevattelijke manier terug te vinden. De website www.thuisindestad.be wordt in 2008 verder geoptimaliseerd en uitgebreid met een interactief digitaal platform. Het interactieve platform zal in de eerste plaats aangewend worden voor een efficiënte opvolging van de stadscontracten en de stadsvernieuwingprojecten.

website Stedenbeleid

Op 16 april 2007 werd de verhalenwedstrijd "Wat is jouw favoriete plek in de stad?" georganiseerd. 650 mensen dienden 750 enthousiaste verhalen in. Van de winnende verhalen zijn ondertussen 74 prachtige mini-reportages gemaakt. In het najaar 2007 worden de promotiefilmpjes vijf weken lang op de regionale tv-zenders getoond. Ook in 2008 wil het Vlaams Stedenbeleid een positieve boodschap blijven brengen over de steden. De nieuwe communicatiecampagne zal meer dan voorheen aandacht schenken aan de mogelijkheden van de stad en van nieuwe stadsontwikkelingen voor jonge gezinnen en voor actieve 50-plussers.

In het najaar 2007 wordt voor de zevende maal de 'Thuis in de stad'-prijs uitgereikt. In 2007 wordt op zoek gegaan naar stadsprojecten die op drie domeinen vernieuwend zijn: een fysiek ruimtelijk

project waarbij verschillende aspecten van stedelijkheid aan bod komen, een innovatief project van stedelijk ondernemen dat door de verweving van functies bijdraagt tot een sterke stedelijke dynamiek en een innovatief bewoners-, buurt- en wijkinitiatief.

Sinds 2006 wordt een pilotproject 'Stadsklassen' ondersteund via samenwerking met 2 partners, één in Brussel en één in Gent. Stadsklassen willen kinderen met een andere bril leren kijken naar de stad en hen laten proeven van de stad, zodat ze zich makkelijker een eigen beeld kunnen vormen. Op basis van de ervaringen van het pilotproject wordt tegen midden 2008 een draaiboek uitgewerkt als handleiding en inspiratiebron voor andere steden.

Versterken van steden door samenwerking op verschillende bestuursniveaus

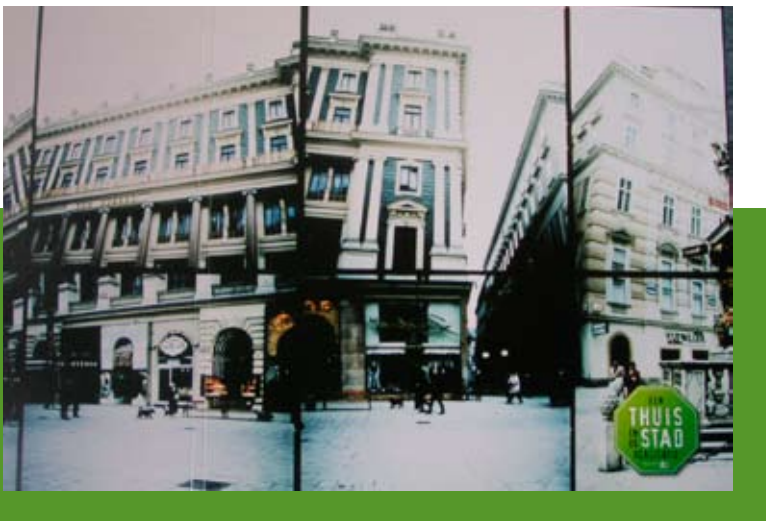
De Vlaamse Regering erkent de lokale besturen als partners in het realiseren van een toegankelijke dienstverlening aan burgers en ondernemingen. Het Vlaams Stedenbeleid wordt ontwikkeld in een volwaardig partnerschap in samenspraak met de steden en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC). In 2007 werd door de 13 centrumsteden een Kenniscentrum Vlaamse steden opgericht. Het Kenniscentrum is een belangrijke nieuwe partner voor het Vlaams Stedenbeleid. Het is de uitdrukkelijk wens van het Vlaams Stedenbeleid om op een vruchtbare en inspirerende wijze met het Kenniscentrum samen te werken.

In 2007 werd veel aandacht besteed aan de opmaak van de stadscontracten. Stadscontracten zijn voor de Vlaamse Regering een belangrijke prioriteit om te komen tot een vlotte interbestuurlijk samenwerkingsverband en een meer klantgerichte dienstverlening. De stadscontracten bestaan uit een algemeen gedeelte en een stadsspecifiek gedeelte. Als algemeen voorstel hebben de steden gezamenlijk 'wonen' als beleidsthema ingediend. In februari 2007 hebben de 13 steden ook 16 voorstellen voor stadsspecifieke projecten ingediend. Deze voorstellen werden via een interactief proces tussen Vlaamse ambtenaren, interkabinettentwerkgroepen steden verder uitgewerkt. In de adviesfase is voor een aantal dossiers al belangrijke voortgang geboekt. De stadsspecifieke projecten die door de steden zijn ingediend, betreffen in meerderheid de ontwikkelingen ontsluiting van nieuwe of te vernieuwen stadsdelen. De stadscontracten

worden door de steden en de Vlaamse Regering eind 2007 ondertekend. De opvolging van de stadscontracten door het overlegforum wonende begeleidingsteam voor de stadsspecifieke projecten zijn een zeer belangrijke prioriteit voor het Vlaams Stedenbeleid de komende jaren.

Een goede afstemming tussen federale en Vlaamse beleidskeuzes blijft zeer belangrijk voor de verdere ontwikkeling van de steden. Uit de besprekingen over de stadsvernieuwingsprojecten en uit de overlegfora voor de stadscontracten komt naar voor dat een aantal belangrijke hinderpalen (inzake wetgeving, fiscaliteit, gronden NMBS, huisvesting,...) voor de realisatie van grote stadsprojecten zich op het federaal niveau situeren. De knelpunten zullen worden gebundeld en via de Vlaamse Regering op federaal niveau aangekaart.

Desamenwerking met Europa krijgt een prominente plaats in het Vlaams Stedenbeleid. Het Vlaams Stedenbeleid zal de uitvoering van het EFRO (Europees Fonds Regionale Ontwikkeling) nauw volgen. De inzet van Europese middelen moet afgestemd worden op de doelstellingen van het Stedenbeleid en moeten complementair zijn met het Stedenfonds, Stadscontracten en stadsvernieuwingsprojecten worden ingezet. Samen met de federale overheid en de gewesten bespreekt het Vlaams Stedenbeleid verder de deelname aan het European Urban Knowledge Network (EUKN). Het Urbact II-programma en initiatieven in het kader van de Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking (EGTS) zullen worden opgevolgd.

Aandacht gaat ook naar de implementatie van het Charter van Leipzig (24 mei 2007). Om het doel van duurzame steden te bereiken, staat het charter een integrale aanpak van grootstedelijke vraagstukken voor. Daarnaast wordt in het charter bepleit dat Europese Structuurfondsen beschikbaar zouden worden gesteld voor lokale projecten die uitgaan van een integrale aanpak.

Overzicht geplande beleidsmaatregelen Stedenbeleid voor 2007-2008

Verhogen van de leefbaarheid van de steden en dit zowel op stadsniveau als op wijkniveau.

- beleidsovereenkomsten Stedenfonds 2008-2013
- ondersteuning stadsvernieuwingsprojecten, nieuwe projecten oproep 3

Verhogen van het samenleven in diversiteiten versterken van het democratisch draagvlak in de steden.

- participatie-initiatieven in het Stedenfonds
- 'werkgroep Participatie' van 15 juni 2007 tot december 2008
- originele en innovatieve projecten

Verhogen van de kwaliteit van het bestuur in de steden.

- verhoging kwaliteit bestuur via het Stedenfonds
- stadsmonitor, actualisatie, verdere ontwikkelingen bekendmaking
- onderzoek (2008-2009) naar gepaste strategische managementsmodellen (SBOV)
- coaching stadsvernieuwingsprojecten
- organisatie van een Masterclass Stadsprojecten.
- discussieplatform "rasterstad - stadsregionale ontwikkeling"

Verhogen van de positieve beeldvorming van de steden.

- website www.thuisindestad.be, uitbreiding met een interactief digitaal platform
- communicatiecampagne 2008
- "Thuis in de stad"-prijs.
- pilootproject stadsklassen

Versterken van de steden door samenwerking op verschillende bestuursniveaus

- uitbouw van partnerschap met de steden
- samenwerking met het Kenniscentrum Vlaamse Steden
- samenwerking andere beleidsdomeinen Vlaamse overheid, stadscontracten
- samenwerking met het federale niveau
- samenwerking met Europa

Beleidsbrief Inburgering

Begroting 2008

De programma's BJ en FH bevatten een totaal bedrag van 63.143.000 euro aan beleidskredieten voor wathet diversiteits- en inburgeringsbeleid betreft. Het bestaat uit volgende uitgavenpakketten:

- uitgaven voor het inburgeringsbeleid en ondersteunende maatregelen (32.920.000 euro)
- uitgaven voor het diversiteitsbeleid en ondersteunende maatregelen (5.000.000 euro)
- uitgaven voor projecten 'Managers van diversiteit' (14.665.000 euro)
- uitgaven voor ondersteuning en subsidiëring Huizen van het Nederlands (4.663.000 euro)
- subsidiëring voor aankoop en aanleg van terreinen voor woonwagengebouwen (4.337.000 euro)

Uitgaven voor het inburgeringsbeleid

Deze kredieten zijn bestemd voor de uitvoering van het inburgeringsdecreet. Het uitgavenpakket inburgering bevat in 2008 een totaal van 32.920.000 euro beleidskrediet.

Uitgaven voor projecten ingediend onder 'Managers van diversiteit'

Voor de ondersteuning van welomschreven projecten van beperkte duur die de zelfredzaamheid van burgers van diverse herkomst verhogen en die een positief effect hebben op de verschillende aspecten van de leefbaarheid van het samenleven tussen autochtone en allochtone Vlamingen wordt 5.000.000 euro voorzien.

Uitgaven voor het diversiteitsbeleid

Voor de ondersteuning van het diversiteitsbeleid wordt 14.665.000 euro voorzien. Dit krediet bevat de uitgaven voor de diversiteitssector (integratiecentra, integratiediensten, Vlaams Minderheden centrum,

Minderhedenfora, Schipperswerking De Schroef), onderzoekskredieten en de subsidiëring van projecten met een experimenteel aanvullend/ of vernieuwend karakter.

Uitgaven voor ondersteuning en subsidiëring Huizen van het Nederlands

Deze kredieten worden aangewend voor de kwalitatieve ondersteuning en subsidiëring van de acht Huizen van het Nederlands. De Huizen van het Nederlands vormen samen met de onthaalbureaus en de VDAB een geïntegreerd samenwerkingsverband gericht op een optimale uitvoering van het inburgeringsbeleid enerzijds en een optimale dienstverlening ten aanzien van de inburgeraars anderzijds.

In 2008 wordt een verhoging van het budget met 500.000 euro voorzien om de uitbreiding van de opdrachten in het kader van het inburgeringsbeleid en de Vlaamse wooncode op te nemen. Het totale budget bedraagt nu 4.663.000 euro.

Subsidiëring voor de aankoop en de aanleg van terreinen ten behoeve van woonwagengebouwen

Het vierde uitgavenpakket van het programma BJ bevat kredieten voor de aankoop en de aanleg van terreinen ten behoeve van woonwagengebouwen. Provincies, gemeenten, OCMW's, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en de door haar erkende sociale huisvestingsmaatschappijen komen in aanmerking voor een subsidie voor de aankoop, inrichting, renovatie of uitbreiding van woonwagenterreinen. Het bedrag van de subsidie is vastgesteld op 90% van de kostprijs. Hiervoor wordt 4.337.000 euro voorzien.

Prioriteiten voor het beleid in 2007-2008

Inburgering

Aanpassing van het decreet

De wijziging van de vreemdelingenwet maakt dat de huidige afbakening van wie inburgeraar is, niet helemaal meer kan toegepast worden. Bij de start van

ditparlementaire jaar zal het Vlaams Parlement zich daarom buigen over een ontwerp van aanpassing van het inburgeringsdecreet.

De belangrijkste wijziging daarin betreft het moment waarop asielzoekers recht op inburgering verwerven. Het ontwerp van decreet dat aan het parlement is voorgelegd, wil dit toekennen vanaf de vierde maand na het indienen van de asielaanvraag. Het is immers niet aangewezen om asielzoekers op het ogenblik dat ze hun asielaanvraag indienen meteen ook recht op inburgering te geven. De eerste weken en maanden van een asielprocedure hebben asielzoekers vooral nood aan rust, gewenning aan de opvang, informatie over en voorbereiding op het verloop van de asielprocedure. Dat moet voorzien worden door de asiel- en opvanginstanties zelf. Bovendien zullen in deze periode de meest onterechte asielaanvragen afgewezen zijn.

Er is geopteerd voor het cesuurmoment van vier maanden omdat asielzoekers vanaf dan de mogelijkheid hebben om een kleinschalige opvang terecht te komen. Op dat moment is het belangrijk dat zij de kennis en vaardigheden aangereikt krijgen om in de gemeente (en in de samenleving in het algemeen) in te burgeren. Maar ook voor degenen die in een grootschalig opvangcentrum blijven, zijn een bredere oriëntatie op de samenleving én kennis van de landstaal nodig. Na analogie met de asielzoekers die op basis van de vorige vreemdelingenwet in de ontvankelijkheidsfase van hun procedure zaten, zullen ook deze personen verplicht worden een cursus maatschappelijke oriëntatie te volgen. Zij hebben tevens het recht het hele vormingsprogramma te volgen.

Dewijziging van de vreemdelingenwet zorgt daarnaast voor een nieuwe categorie van vreemdelingen en dus ook van inburgeraars. Sinds kort kunnen bepaalde asielzoekers een subsidiaire bescherming genieten. Net als erkende vluchtelingen zijn zij verplicht een inburgeringstraject te volgen.

Verdere stappen naar een afdwingbaar inburgeringsbeleid

Het gewijzigde inburgeringsdecreet van 14 juli 2006 heeft de Vlaamse overheid mogelijkheden verschaft om het inburgeringsbeleid meer afdwingbaar te maken. De belangrijkste daarvan is een procedure van administratieve geldboetes die moet toelaten snel en effectief in te spelen op inbreuken op de inburgeringsplicht. In 2008 moet dit handhavingsbeleid operationeel zijn. Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur heeft daarom de prioritaire opdracht om de bepalingen in het inburgeringsdecreet verder te verfijnen en uit te werken. Hierbij moet aandacht zijn voor een preventieve werking die inburgeraars er maximaal toe aanzet hun inburgeringsplicht op te nemen. Dit neemt niet weg dat er voor personen die manifest weigeren hierop in te gaan, een stok achter de deur is.

Professionalisering van het inburgeringstraject

De professionalisering van de onthaalbureaus staat al enkele jaren hoog op de agenda. De onthaalbureaus hebben de voorbije twee jaar al grote stappen gezet. De Vlaamse overheid wil deze positieve evolutie verder zetten. Hierbij wordt allereerst gefocust op de professionalisering van het vormingsprogramma. Zo zal het aanbod maatschappelijke oriëntatie verder gediversifieerd en geprofessionaliseerd worden en zullen de onthaalbureaus hiervoor ook de nodige instrumenten (een gemeenschappelijk handboek en instaptoetsen) ter beschikking gesteld worden. Wat loopbaanoriëntatie betreft, zal er in 2008 ook voor inburgeraars met een sociaal of educatief perspectief een aanbod zijn. Zij zullen door het onthaalbureau begeleid worden naar opleidingen, studies of vrijwilligerswerk.

De onthaalbureaus worden ook als organisatie verder geprofessionaliseerd. Een belangrijk stap hierbij is de invoering van een gemeenschappelijke huisstijl voor het Vlaamse inburgeringsbeleid. Deze huisstijl moet ervoor zorgen dat inburgering en het aanbod van de onthaalbureaus herkenbaar zijn bij de inburgeraars en de gehele bevolking.

Tenslotte zal ook het samenwerkingsverband Inburgering uitgebreid en geprofessionaliseerd worden. Dit zal vooral zijn weerslag hebben op de Kruispuntbank Inburgering waarbij de aansluiting van verhuurders van sociale woningen de grootste prioriteit is.

Het informeren en doorverwijzen van inburgeraars. De beleidsaanpassingen en -ontwikkelingen die alleen twee jaar gaande zijn, maken dat er steeds oog moet zijn voor het correct informeren van inburgeraars en van de instanties die deze taak op zich nemen. Zo zullen de gemeenten verder ondersteund worden in het informeren en doorverwijzen van nieuwkomers. In 2008 zal daarom worden voorzien in nieuw informatiemateriaal.

Maar de gemeente is niet meer de enige lokale overheid die een rol in het inburgeringsbeleid opneemt. Het decreet bedeeft immers ook het OCMW met een informatie- en doorverwijzingstaak. Wanneer de loop van 2008 oudkomers (inburgeraars die al langer dan een jaar in Vlaanderen gevestigd zijn) die een inkomen verwerven via maatschappelijk dienstverlening of leefloon verplicht zijn een inburgeringstraject te volgen, zal het OCMW hen hierover informeren en doorverwijzen naar het onthaalbureau. Ook hiervoor zal het Agentschap voor Binnenlands Bestuur informatiemateriaal ter beschikking stellen.

Parallel moet er gewerkt worden aan een afstemming van de onthaalbureaus en OCMW's op elkaar aanbod. Dit zal voorbereid worden door een werkgroep met vertegenwoordigers van de OCMW's, onthaalbureaus, VVSG en Agentschap voor Binnenlands Bestuur.

Het civiele effect van inburgering

Als samenleving en overheid verlangen we, terecht, dat nieuwe Vlamingen zich inburgeren. Inburgeraars die een attest van inburgering behalen, moeten binnen de ontvangende samenleving dan ook alle kansen krijgen. De Vlaamse overheid moet daarom zijn uiterste best doen om het civiele effect van een attest van inburgering te stimuleren. Nog dit jaar wordt hiertoe de eerste stap gezet door het organiseren van de eerste "dag van de inburgeraar". Dit evenement dat op 16 december zal doorgaan, moet inburgeraars en het inburgeringsbeleid in de kijker zetten.

Sociaal tolken

Sociaal tolken en sociaal vertalen zijn noodzakelijke instrumenten voor een inclusief integratie- en diversiteitsbeleid. Zij stellen zich immers ten dienste van overheidsdiensten en maatschappelijke voorzieningen en instellingen. Deze voorzieningen en instellingen kunnen dan hun werking openstellen voor alle burgers, dus ook voor allochtone burgers die nog Nederlands onkundig zijn.

Om tot een kwaliteitsvol behoeftedekkend aanbod te komen wordt het volgende werkjaar verder geïnvesteerd in het ontwikkelen van een kwaliteitslabel voor de lokale tolkdiensten en het uitzetten van een kwaliteitstraject voor het sociaal tolken. Daarnaast worden er stappen gezet om de sociale tolk- en vertaaldiensten formeel te erkennen en structureel in te bedden. Daarnaast is het aangewezen om tegelijkertijd verder te investeren in de kwaliteitszorg en om de regionale of lokale sociale tolk- en vertaaldiensten waar nodig terug te brengen tot grotere entiteiten die maximaal voorzien in territoriale dekking en die bijkomend financieel ondersteund worden.

Diversiteit

Managers van Diversiteit

In 2007 werd net als in 2006 een oproep gelanceerd voor het indienen van projecten voor 'Managers van Diversiteit'. Hiermee wil de Vlaamse Regering een impuls geven aan de brede samenleving, waaronder de lokale besturen, verenigingen, sociale partners, de media en de burgers om ieder hun rol op te nemen om dit samenleven in diversiteit te bevorderen. Hiervoor wordt jaarlijks een bedrag van 5.000.000 euro ter beschikking gesteld. In tegenstelling tot het vorige jaar toen de projecten binnen het jaarmoesten worden afgerond, kon men nu ook een aanvraag

indienen voor een langere duurtijd, tot maximaal 36 maanden. Deze langetermijnprojecten hebben de mogelijkheid om vanuit een stevig fundament een maximale output te bereiken.

In 2008 zal er opnieuw 5.000.000 euro beschikbaar zijn voor projecten van 'Managers van Diversiteit'.

De diversiteitssector

Tervoorbereiding van een nieuw diversiteitsdecreet, heeft de Inspectie van Financiën in opdracht van de minister van Inburgering in 2006 een bijzondere audit uitgevoerd bij de integratiecentra en -diensten. Het auditrapport werd in 2007 voorgesteld aan de Vlaamse Regering.

De Inspectie van Financiën beklemtoont in haar rapport het positieve effect van de integratiediensten. Als reactie daarop heeft de minister van Inburgering een begrotingsvoorstel ingediend voor de oprichting van 10 bijkomende diversiteitsdiensten.

Andere aanbevelingen in verband met de sector zullen meegenomen worden in de voorbereiding van het nieuwe diversiteitsdecreet. Deze aanbevelingen hebben o.a. betrekking op het convenant als resultaats- en middelenverbinde, de bepaling van de personeelsformatie van integratiediensten volgens de behoefte, de regiefunctie van de lokale besturen in het diversiteitsbeleid, het principe van het uitbouwen van een gebiedsdekkende werking, het belang van efficiënte bundeling van expertise en coördinatie op Vlaams niveau, de rol die de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten kan opnemen in de ondersteuning van de lokale besturen in het diversiteitsbeleid en de participatie van doelgroepen. Ook de aanbevelingen over de specifieke situatie van het diversiteitsbeleid in de Brusselse context zullen bekeken worden in functie van het nieuwe decreet. De Inspectie van Financiën stelt zich de vraag in hoeverre de werking ten aanzien van schippers en de werking ten aanzien van woonwagenbewoners thuis hoort binnen dit decreet. Ook dit zal verder onderzocht worden.

Experimentele projectsubsidies

De experimentele projectsubsidies werden in 2006 en 2007 zowel voor diversiteitsprojecten als voor de ondersteuning van het gevoerde inburgeringsbeleid ingezet. Zo was er een project rond de ondersteuning van onthaal bureaus en één rond diplomagelijkschakeling. Diversiteitsprojecten waren het project 'Trefmedia' van Forum en experimenten rond de publiekswerking in

het Atlasgebouw van de dienst Integratie Antwerpen. Eén van de experimentele projecten 2007 is dat van de Koning Boudewijnstichting, die een brochure zal samenstellen over de initiatieven in het kader van "Managers van Diversiteit" en die begin 2008 rond dit thema een studiedag organiseren. Ter ondersteuning van het inburgeringsbeleid voert het Vlaams Minderheden centrum een project uit rond loopbaanoriëntatie.

Woonwagenterreinen

Om voldoende en gelijkwaardige legale woonwagenterreinen te realiseren moet de Vlaamse overheid stimulansen geven, probeer een voorwaardenscheppend beleid te voeren en signalen geven. Daarbij moet de lokale autonomie gerespecteerd worden aangezien een goed beleid pas kans slaagt als het lokaal gedragen wordt. In 2008 wordt opnieuw 4.191.000 euro voorzien voor het verwerven, inrichten, renoveren en uitbreiden van woonwagenterreinen.

Om meer woonwagenterreinen te realiseren, is het belangrijk dat naast openbare woonwagenterreinen, ook kwalitatieve privé terreinen kunnen opgericht worden. Daarom zal onderzocht worden hoe privé terreinen voor en door woonwagenbewoners kunnen opgericht worden. Het is de bedoeling om tot een goede regeling en duidelijk richtlijnen te komen om kwalitatieve privé terreinen in te richten.

Om de interesse van lokale besturen voor de aanleg van een woonwagenterrein te stimuleren, zal de brochure 'Wonen op Wielen' geactualiseerd worden. Naast informatie over openbare woonwagenterreinen, zullen richtlijnen voor het inrichten van privé terreinen erin opgenomen worden.

Coördinatie van het inburgerings- en diversiteitsbeleid

Impulsfonds voor het Migrantenbeleid

Het Impulsfonds voor het Migrantenbeleid is door de federale regering opgericht om steun te bieden aan projecten die een gunstig kader bieden voor de maatschappelijke integratie van personen van vreemde oorsprong, de preventie van discriminatie en de interculturele dialoog. De selectie van Nederlandse projecten gebeurt door de Vlaamse overheid onder de coördinerende bevoegdheid van de minister van inburgering. In 2007 werd er een onderzoek uitbesteed om het Impulsfonds aan Nederlandse zijde te

evalueren. Op basis van dit onderzoeksrapport zal de selectieprocedure in 2008 geoptimaliseerd worden.

Inburgering internationaal

Als ondersteuning van de initiatieven in de lidstaten heeft de Europese Commissie beslist in het kader van haar nieuwe kaderprogramma 'Solidariteit in het beheer van de migratiestromen' een fonds voor de integratie van onderdanen van derde landen op te richten. Vlaanderen is betrokken in de onderhandelingen tussen de verschillende ministers en overheidsdiensten verantwoordelijk bij de uitvoering van dit Europees Integratiefonds. De bedoeling is om met de betrokken partners een meerjarenplan uit te werken zodat de middelen van dit Fonds op een efficiënte en duurzame wijze kunnen worden ingezet.

Een nieuwe beheersovereenkomst met het Steunpunt Gelijke Kansenbeleid

Het Steunpunt Gelijke Kansenbeleid wordt mee gefinancierd vanuit het Agentschap voor Binnenlands Bestuur en heeft de opdracht gekregen een 'integratiekaart' uit te werken. Deze 'integratiekaart' moet toelaten de mate van integratie van etnisch-culturele minderheden in de Vlaamse samenleving in kaart te brengen en op te volgen en kan gebruikt worden om de resultaten en de impact van het integratiebeleid te onderzoeken.

Regelgevingsagenda

- Beperkte aanpassing van het inburgeringsdecreet van 28 februari 2003 ten gevolge van federale regelgeving: ontwerpdecreet goedgekeurd door Vlaamse Regering op 14 september 2007; indiening in Vlaams Parlement in september 2007.
- Ontwerpdecreet met betrekking tot het Vlaamse diversiteitsbeleid (vervangen van het decreet 28 april 1998 inzake het Vlaamse beleid t.a.v. etnisch-culturele minderheden): in de loop van 2008.
- Uitvoeringsbesluiten van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het inburgeringsdecreet: regeling administratieve geldboete, verdere normering en standaardisering van onthaalbureaus, inburgering van minderjarige nieuwkomers: najaar 2007 en in 2008.

Overzicht geplande beleidsmaatregelen Inburgering voor 2007-2008

Inburgering

Regelgeving

- aanpassing decreet en aanpassing doelgroep
- verdere regulering administratieve geldboete
- invoering waarborg en vergoeding

Professionalisering van het inburgeringstraject:

- tekstboek maatschappelijke oriëntatie
- geïntegreerd doelenkader voor het primaire traject
- standaardprofiel docenten MO (maatschappelijke oriëntatie)
- instrument voor intake MO
- loopbaanoriëntatie voor inburgeraars met een educatief of sociaal perspectief
- protocol loopbaanoriëntatie en inwerkingstraject
- standaardprofiel voor trajectbegeleiders
- ondersteuning van de onthaalbureaus in de uitbouw van een professionele minderjarigenwerking
- invoering gemeenschappelijke "huisstijlinburgering"
- kruispuntbank Inburgering als draaischijf m.b.t. de elektronische gegevensuitwisseling
- cliëntvolgsysteem voor de registratie van de toeleiding van minderjarige anderstalige nieuwkomers

Informeren en doorverwijzen van inburgeraars

- verdere ondersteuning van gemeenten
- ondersteuning van OCMW's in hun informatie- en doorverwijzingstaak
- afstemming tussen aanbod onthaalbureau en OCMW

Huizen van het Nederlands

- een rol voor de Huizen van het Nederlands in controle taalbereidheid
- verhoging begrotingskredieten
- onderzoek naar outputfinanciering

Civiel effect van het inburgeringsbeleid

- eerste 'dag van de inburgeraar'

Diversiteit

Initiatieven ter versterking van het inburgeringsbeleid ('managers van diversiteit')

- lancering projectoproep 'managers van diversiteit' 2008
- verdeling middelen en opvolging projecten
- organisatie studiedag in samenwerking met de Koning Boudewijnstichting begin 2008

De diversiteitssector:

- uitwerking aanbevelingen audit van de sector
- erkenning van 10 nieuwe integratiediensten
- wijziging minderhedendecreet, meto.m.aandacht voor:
 - de versterking van het convenant als resultaats- en middelenverbintenis
 - het opzetten van een gebiedsdekkende werking
 - criteria voor een realistische programmatie om de personeelsbezetting van de diensten te bepalen
 - een grotere bundeling gelijkvormigheid op centraal niveau (via het Vlaams expertisecentrum)
 - de plaats van de doelgroepwerking en a.v.schip-persen woonwagenebewoners (aldanniet binnen dit decreet)
 - Brussel en de mogelijke rol van de Vlaamse Gemeenschapscommissie in de beleidscomponent en in de relatie tot de lokale besturen
 - de rol van de VVSG als ondersteuner van de lokale besturen
 - promotie van het belang van participatie en mogelijke inspraakmodellen via de communicatiekanalen van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur

Selectie en opvolging van experimentele projectsubsidies

- publiek experiment zijn met betrekking tot beeldvorming en discriminatie
- project gelinkt aan 'Managers van Diversiteit', het inburgeringsbeleid en het woonwagenebeleid

Realisatie van voldoende en degelijke legale woonwagenterreinen

- onderzoek mogelijke overheveling van de subsidiëring van woonwagenterreinen naar woonbeleid
- actualisatie brochure 'Wonen op wielen'

- overleg met minister bevoegd voor ruimtelijke ordening om na te gaan hoe privé terreinen voor en door woonwagenebewoners kunnen opgericht worden

Coördinatie van het inburgerings- en diversiteitsbeleid

- ontwikkeling onderzoeksinstrumentarium, om integratie van etnisch-culturele minderheden in de Vlaamse samenleving in kaart te brengen
- het Agentschap voor Binnenlands Bestuur dient meerjarenplan in bij Europees Integratiefonds
- het Steunpunt Gelijke kansenbeleid voert een survey-onderzoek uit i.h.k.v. project 'integratiekaart'
- optimalisering van selectieprocedure Impulsfonds voor het Migrantenbeleid
- onderzoek opdracht m.b.t. verdere operationalisering van diversiteitsindicatoren op lokaal niveau
- verdere stappen naar formele erkenning en structurele inbedding van de sociale tolk- en vertaaldiensten

Meer informatie:

U kunt de volledige tekst van de beleidsbrieven Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid en Inburgering raadplegen op de website van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur op volgend adres: www.vlaanderen.be/binnenlandbijdeknoppublishaties, links onderaan.

Verdere informatie over de nieuwe rechtspositieregeling voor gemeente- en provinciepersoneel

Provinciale infosessies

Waar en wanneer?

- Antwerpen: woensdag 13 februari 2008
- Limburg: maandag 11 februari 2008
- Oost-Vlaanderen: vrijdag 15 februari 2008
- Vlaams-Brabant: maandag 25 februari 2008
- West-Vlaanderen: vrijdag 22 februari 2008

Het programma ziet eruit als volgt:

15.30 uur: onthaal en koffie

16.15 uur: inleiding en verwelkoming

16.20 uur: technische toelichting bij de rechtspositieregeling (aan de hand van het geven van antwoorden op de vooraf ingediende vragen)

17.05 uur: voorstelling ondersteuningsaanbod naar de lokale besturen toe:

- voorbeeldstatuut
- informatie op de site van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur
- aanbod vanuit Jobpunt Vlaanderen

17.35 uur: vragenpanel

18.35 uur: slotwoord door minister Marino Keulen

18.45 uur: afsluiting met receptie

Vragen die u graag wenst behandeld te zien op de infosessies kan u mailen naar binnenland@vlaanderen.be. Op de infosessie wordt een selectie van de meest relevante vragen besproken. De andere vragen krijgen via mail een antwoord.

Publicaties

Naar aanleiding van de goedkeuring door de Vlaamse Regering van de rechtspositieregeling voor het gemeente- en provinciepersoneel geeft het Agentschap voor Binnenlands Bestuur twee publicaties uit:

- Rechtspositieregeling voor gemeente- en provinciepersoneel: tekst van het besluit van de Vlaamse Regering terzake en nota aan de Vlaamse Regering. De nota geeft verdere verduidelijking bij het besluit.
- Voorbeeldstatuut: een voorbeeld van hoe een personeelsstatuut er voor een gemeentekantoor kan uitzien. Dat voorbeeldstatuut kan als inspiratie dienen om een statuut uit te werken binnen uw bestuur.

De deelnemers aan de provinciale infosessies ontvangen beide publicaties.

Website

Op de website van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur is in de rubriek werking besturen/gemeentedecreet bijkomende informatie over de rechtspositieregeling opgenomen. U kunt er terecht voor:

- regelgeving
- veelgestelde vragen en hun antwoorden
- artikels verschenen in het tijdschrift BinnenBand
- vorming
- publicaties

Helpdesk

Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur heeft een helpdesk ingericht waar u terecht kunt met vragen over de rechtspositieregeling. U krijgt via mail een antwoord op uw vraag. U kan uw vraag sturen naar binnenland@vlaanderen.be.

De meest gestelde en meest relevant vragen worden opgenomen als FAQ's op de site. Indien u een vraag heeft, kunt u best eerst eens checken of het antwoord niet te vinden is op de website van het agentschap.

Tijdschrift BinnenBand en elektronische nieuwsbrief Binnenl@nd

Via BinnenBand en Binnenl@nd houden we u verder op de hoogte.

Vernieuwde methode voor clustering van gemeenten, uitgewerkt door Dexia

Katie Heyse

Sinds enkele jaren publiceert het Agentschap voor Binnenlands Bestuur een jaarbeeld "Lokaal besturen in Vlaanderen: lokale en provinciale besturen in cijfers gevat". Dit jaarlijks boekwerk bevat allerhande statistische gegevens over de werking en het bestuurlijke functioneren van de lokale besturen en de provincies in Vlaanderen. In het jaarbeeld wordt gebruik gemaakt van een clusteringmethode, ontwikkeld door Dexia. Deze methode laat toe gemeenten met een gelijkaardig sociaaleconomisch profiel in eenzelfde cluster of groep onder te brengen. Deze voorstelling van statistische gegevens brengt patronen aan het licht, die bij een indeling van de gemeenten, bijvoorbeeld per provincie, verborgen blijven. Het laat de gemeente toe zich te gaan vergelijken met een voor haar gelijkaardige gemeente en na te gaan hoe zij scoort op een bepaald aspect van haar werking.

Dexia heeft recent de door haar ontwikkelde clustermethode geactualiseerd. In dit artikel krijgt u een zicht op deze nieuwe methode: wat is de bedoeling, hoe is ze tot stand gekomen, welke zijn de nieuwe clusters. Het artikel is gebaseerd op een publicatie hierover van Dexia¹.

Waarom een typologie van gemeenten?

Wanneer men statistische informatie over gemeenten wenst te publiceren, moet men noodzakelijkerwijze op zoek gaan naar een manier om die informatie op een bevattelijke wijze voor te stellen. In Vlaanderen zijn er 308 gemeenten. Om de leesbaarheid van de informatie te vergroten is het nodig de gemeenten op een bepaalde manier te classificeren. Het is niet evident om een juiste manier te vinden om de gemeenten onder te verdelen in groepen.

In de eerste jaren dat het jaarbeeld van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur verscheen, werden de gemeentelijke gegevens onderverdeeld in 5 groepen,

namelijk één voor elke provincie. De gemeenten in een bepaalde provincie vertonen echter vaak een zeergroter diversiteit. Daarom zijn we op zoek gegaan naar een methode om gemeenten in te delen in groepen van gelijkaardige gemeenten. Doortegaan clusteren kunnen er in de gegevens patronen naar voor komen, die men niet ziet als men bijvoorbeeld de gemeenten weergeeft per provincie. Dit geeft de besturen de mogelijkheid om zichte te vergelijken met gelijkaardige gemeenten.

In Vlaanderen zijn er verschillende clustermethodes voorhanden. Er is de indeling volgens het ruimtelijke structuurplan Vlaanderen, de VRIND-indeling (VRIND staat voor Vlaamse regionale indicatoren), de DEXIA-indeling. U vindt een overzicht op de website www.lokaalstatistiek.be bij de rubriek info bij de gebiedsindelingen.

Voor het jaarbeeld is de keuze gevallen op de DEXIA-indeling. Reden hiervoor is dat dit een methode is die bij de gemeenten redelijk bekend is en ingeburgerd en die bovendien goed verfiend is en rekening houdt met een groot aantal omgevingsfactoren. Tot het jaarbeeld 2006 is de clusteringmethode gebruikt, zoals in 1998² ontwikkeld.

Vanaf het jaarbeeld 2007 zullen we de geactualiseerde clusteringmethode gebruiken.

In wat volgt komt aan bod hoe ment tot de vernieuwde clusters is gekomen.

Methodologie

Om de diversiteit van de gemeenten beter te kunnen benaderen heeft Dexia een sociaaleconomische typologie uitgewerkt. Hiervoor zijn drie fasen doorlopen:

- aanleggen van een sociaaleconomische database
- uitvoeren van een factoranalyse
- clusteren van de gemeenten

¹ Dessoy, A. 2007. Sociaaleconomische typologie van de gemeenten. In Lokale financiën, augustus 2007.

² Dessoy, A. 1998. Sociaaleconomische typologie van de gemeenten - Vlaams gewest. Intijdschrift van het gemeentekrediet van België, nr. 205, 1998/3.

Aanleggen van een sociaaleconomische database

Eerste stap is het aanleggen van een sociaaleconomische database. In deze database zitten in totaal 150 variabelen die een beeld geven van de sociaal-economische situatie van elke gemeente. De variabelen hebben niets te maken met het beheer van de gemeente. Ze gaan over het grondgebied, de bevolking en de economische activiteit op het gemeentelijk grondgebied.

De variabelen geven een beeld van de gemeenten op vijf dimensies:

- bestemming van de bodem en de gebouwen, kenmerken en uitrustingsgraad van de woningen
- niveau van de inkomsten van de gezinnen en van de grondbelasting
- economische activiteitenstructuur van de beroepsbevolking
- structuur en evolutie van de bevolking
- voorzieningen van algemeen nut, externaliteiten en aantrekkingskracht

De database bestaat uit statische en dynamische indicatoren. De eerste geven een toestand op een bepaald moment weer, de tweede geven een evolutiepercentage weer. Een voorbeeld om het verschil te illustreren. Een statische indicator is het aantal inwoners in een gemeente in een bepaald jaar. De dynamische variant ervan is bijvoorbeeld de toename van het aantal inwoners in die gemeente de laatste 10 jaar.

De lijst van de 150 gebruikte variabelen is opgenomen verder in dit artikel. In de lijst is ook aangegeven welke instanties de cijfergegevens voor de verschillende variabelen aanleveren. Alle cijfergegevens zijn afkomstig van officiële statistische bronnen zoals het Nationaal Instituut voor de Statistiek, ECODATA en regionale statistische diensten.

Factoranalyse: een voorafgaande syntheseoefening

Vervolgens gebeurt er een statistische verwerking van de 150 variabelen en dit op twee niveaus.

In eerste instantie wordt er een factoranalyse toegepast. Dit is een statistische methode die toelaat het aantal beginvariabelen te reduceren en

destatistische informatie groepeerd in een kleiner aantal synthetische variabelen (factoren genaamd). Bij de factoranalyse ga je voor elke variabele na of er een verband is met elk van de 149 andere variabelen. Het verband moet statistisch significant zijn. Alle variabelen die een significant verband met elkaar hebben worden samengevoegd tot één factor.

Bedoeling is een nieuwe set van factoren te vinden die kleiner is in aantal dan de aanvankelijke set van 150 variabelen en weergeeft wat gemeenschappelijk is onder de beginvariabelen. Het aantal beginvariabelen wordt verminderd door overlappingen tussen variabelen te verwijderen en door de overblijvende informatie te concentreren op een beperkt aantal factoren. Deze factoren bevatten een maximum aan informatie en een minimum aan redundantie. In totaal zijn de 150 beginvariabelen gereduceerd tot een tiental factoren.

De bekomen factoren moet men dan gaan interpreteren. Dit wil zeggen dat men nagaat welke benaming die factor best afdekt.

Een voorbeeld om dit te verduidelijken.

Beginvariabelen	Factor
<ul style="list-style-type: none"> - aantal begunstigden van het leefloon - % belastingaangiften < 7500 euro - gemiddeld inkomen per inwoner - % woningen met groot comfort - % gezinnen met drie voertuigen - % van de schoolgaande bevolking in hoger onderwijs - % gezinnen met PC en internet 	<ul style="list-style-type: none"> - levensstandaard bevolking

Overzicht van de factoren:

- vergrijzing / jongerenbevolking
- sociaaleconomisch statuut/woonkarakter
- verstedelijkingsgraad/landelijk karakter
- centrumfunctie/externe aantrekkingskracht
- toeristische activiteit/dynamisme van de vastgoedmarkt
- niveau tertiaire activiteit/werkgelegenheidscentrum
- niveau economische activiteit/industriële karakter
- demografische evolutie/natuurlijke component
- demografische evolutie/migratie component
- grens fenomeen/buitenlandse bevolking

Devolgordevandefactorenwijstopdebelangrijkheid aan informatie die ze bevatten. De eerste factor verklaart het best de veranderlijkheid van de beginvariabelen. De tweede factor verklaart het best de veranderlijkheid van de informatie die niet verklaard wordt door de eerste factor, enzovoort. Concreet betekent dit dat de verschillen tussen de Vlaamse gemeenten het best worden verklaard door de factor vergrijzing/jongerenbevolking, vervolgens door de factor sociaaleconomisch statuut/woonkarakter en zo verder.

Daar waar de beginvariabelen onderling een verband hebben met elkaar is dit niet meer het geval bij de factoren.

Clusteranalyse: samenstelling van klassen

In de tweede instantie wordt een clusteranalyse toegepast op de kleinere set van factoren. De gemeenten worden gegroepeerd in clusters van gemeenten met een zo homogeen mogelijke sociaaleconomische omgeving. Dit wil zeggen dat de gemeenten binnen één cluster de meest vergelijkbare combinatie van factoren scores hebben en dus de meest gelijklopende sociaaleconomische context.

Voor de clusteranalyse vertrekt men van de scores van de verschillende gemeenten op de factoren. De twee gemeenten die een score hebben die het dichtst bij elkaar ligt voor de verschillende factoren worden samengevoegd. Het gaat dus om twee gemeenten die voor de diverse factoren de meest vergelijkbare waarden hebben en dus eenzelfde sociaal economische omgeving als kenmerk hebben. In een volgende stap herhaalt men dit maar nu worden de twee eerste gemeenten als 1 observatie beschouwd. Dit blijft men herhalen. Blijft men zo verder gaan dan komen we uiteindelijk tot één observatie. Bedoeling is om te stoppen op het moment we een aanvaardbaar aantal clusters hebben.

Clusterindeling

De toepassing van de clusteranalyse op de factoren scores voor de 308 Vlaamse gemeenten resulteert in 16 clusters van gemeenten. Dit geeft gemiddeld een twintigtal gemeenten per cluster.

Binnen de gemeenten van eenzelfde cluster is er dus ook een zekere verscheidenheid, maar het zijn gemeenten die voor het geheel van de factoren toch meer gelijkenis met elkaar vertonen dan met gemeenten uit andere clusters.

De homogeniteit van de gemeenten binnen één cluster is niet absoluut. In het hele opzet is er voor gekozen om het aantal clusters beperkt te houden. Dit betekent dat er in elke cluster een belangrijk aantal gemeenten zitten, ongeveer een twintigtal. Op de meest dominante factoren binnen de cluster zullen die 20 gemeenten gelijkaardige scores, maar dit neemt niet weg dat er voor andere factoren verschillen zullen zijn tussen de gemeenten van eenzelfde cluster.

De gebruikte methodiek garandeert echter wel dat de verschillen tussen de gemeenten binnen een cluster kleiner zullen zijn dan de verschillen met gemeenten van een andere cluster.

De 16 clusters kunnen ondergebracht worden in 6 subgroepen. Hierbij een overzicht:

Woongemeenten: hoog inkomensniveaueen lage centrumfunctie

- cluster V2: in landelijke zones
- cluster V1: in de stadsrand
- cluster V10: agglomeratiegemeenten met tertiaire activiteiten
- cluster V11: residentiële randgemeenten met hoge inkomens

Landelijke gemeenten (of verstedelijkte plattelandsgemeenten): erg lage verstedelijking

- cluster V9: kleine landbouwgemeenten
- cluster V3: erg landelijke gemeenten met een sterke vergrijzing
- cluster V12: landelijke of verstedelijkte plattelandsgemeenten met een sterke demografische groei

Gemeenten met een concentratie van economische activiteit: grote economische, vooral industriële activiteit

- cluster V4: landelijke en landbouwgemeenten met industriële activiteit
- cluster V13: verstedelijkte plattelandsgemeenten met industriële activiteit en demografische groei
- cluster V8: steden en agglomeratiegemeenten met een industrieel karakter

Semistedelijke of agglomeratiegemeenten: stedelijk of semistedelijk karakter met lage centrumfunctie en economische activiteit en laag inkomensniveau

- cluster V6: weinig verstedelijkte gemeenten met demografische achteruitgang
- cluster V7: sterk verstedelijkte gemeenten met lage inkomens

Centrumgemeenten: grote aantrekkingskracht en centrumfunctie

- cluster V5: middelgrote steden
- cluster V14: regionale steden
- cluster V15: grote en regionale steden – hoofdplaatsen

Toeristische gemeenten

- cluster V16: kustgemeenten

Statistische verwerking van de gegevens: algemeen overzicht

Beginmatrix

	Beginvariabelen			
	V1	V2	V3	...
Gemeente				
G1				
G2				
...				

Factoranalyse

	Factoren			
	F1	F2	F3	...
Gemeente				
G1				
G2				
...				

Clusteranalyse

	Factoren			
	F1	F1	F1	F1
Cluster				
C1				
C2				
...				

Slotbeschouwingen

Dezelfde clustermethodiek is ook toegepast op de gemeenten in Wallonië en in het Brussels hoofdstedelijk gewest. Vertrekbasis waren dezelfde 150 beginvariabelen. Vervolgens is een factoranalyse gebeurd en een clusterindeling. Voor Wallonië zijn 14 clusters gedefinieerd en in Brussel vijf.

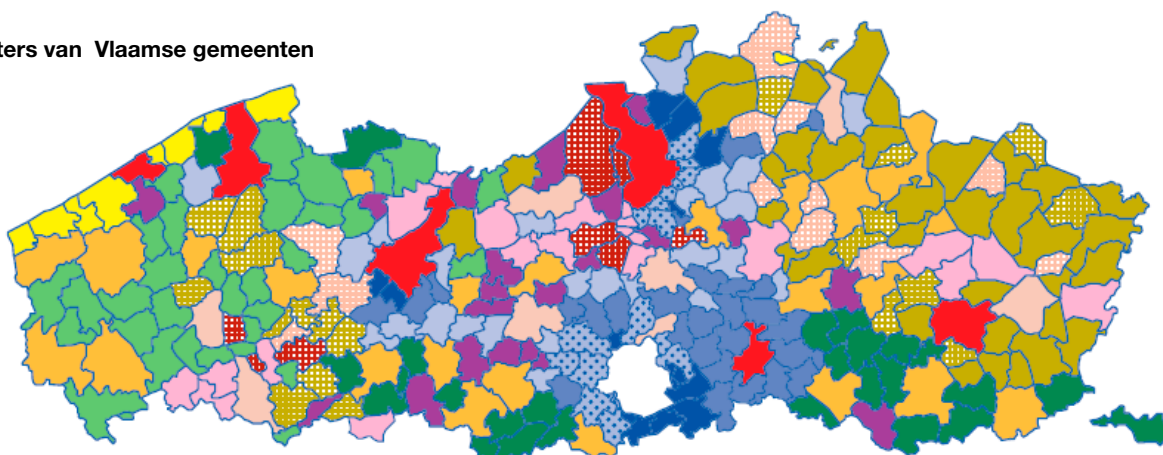
In het jaarbeeld 2007 van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur zal de hierboven beschreven clustermethode gebruikt worden om bepaalde statistische gegevens voor te stellen. Het jaarbeeld verschijnt in mei/juni 2008. De jaarbeelden van de vorige jaren kunt u raadplegen op onze website www.vlaanderen.be/binnenland bij de rubriek publicaties.

Meer informatie:

De integrale tekst van de publicatie 'Socialeconomische typologie van de gemeenten' vindt u op de website van Dexia, rubriek Public Finance > Dossiers & Publicaties > Publicaties > Specifieke dossiers, of via volgendelink: <http://www.dexia.be/NL/Professional/PublicFinance/oursector/Publications/SpecialStudy/>.

Met dank aan Thibaut Stevens en Myriam Lint van Dexia Bank voor het nalezen van het artikel.

De 16 clusters van Vlaamse gemeenten

legende

V2	V10	V9	V12	V13	V6	V5	V15
V1	V11	V3	V4	V8	V7	V14	V16

Bijlage1: Lijst van de beginvariabelen

Bestemming van de bodem en de gebouwen/woningen (comfort, faciliteiten)

Statische indicatoren

Bestemming van de bodem (in % van de gekadastreerde oppervlakte) (bron ECODATA)

- landbouw, veeteelt & fruitteelt
- bossen
- parken en tuinen
- Totaal niet bebouwd
- woningen
- appartementen/buildings
- industrie
- kantoren/winkels
- openbare gebouwen
- gebouwen voor onderwijs
- gebouwen voor sociale hulp en gezondheid
- sport- en cultuurgebouwen
- Totaal bebouwd
- Totale (gekadastreerde) oppervlakte

Gemiddelde prijs (2000-2004) van de verkoop van onroerende goederen (bron ECODATA)

- woningen (gemiddelde prijs per transactie)
- bouwgronden (gemiddelde prijs per ca)
- aantal verkopen van woningen per 1.000 inwoners
- aantal verkopen van gronden per 1.000 inwoners

Oppervlakte van privéwoningen (bron NIS)

- oppervlakte per bewoner (in m²)
- % woningen < 35 m²
- % woningen > 125 m²
- gemiddeld aantal bewoners per woning
- % opp. privéwoningen in verhouding tot totale opp. van de gemeente

Aard van de woningen (in % van het aantal privéwoningen) (bron NIS)

- appartementen
- vrijstaande huizen
- halfopen woningen en rijtjeswoningen
- caravans, chalets, woonwagens

Soortenbewoning (% van het aantal privéwoningen) (bron NIS)

- woningen bewoond door de eigenaar
- woningen waarvan de eigenaar een sociale huisvestingsmaatschappij is
- gemeubileerde woningen

Comforttype (in % van het aantal privéwoningen) (bron NIS)

- groot comfort
- beperkt en geen comfort
- % woningen met minstens 1 badkamer (bron ECODATA)
- % woningen met centrale verwarming
- % woningen met staanplaatsen (garage, parking)
- % gezinnen met pc (bron NIS)
- % gezinnen met internet

Woningen met tuin (in % van het aantal privéwoningen) (bron NIS)

- zonder tuin
- met tuin > 300 m²

Transportmiddelen (in % van het aantal privéwoningen) (bron NIS)

- zonder fiets
- met 2 auto's
- met 3 auto's

Volgens bouwperiode (in % van het aantal privéwoningen) (bron NIS)

- voor 1919
- 1919-1945
- 1946-1970
- 1971-1990
- 1991-1995
- 1996 en later

Sociale woningen (bron: SWL, VHM)

- aantal sociale woningen (per inwoner of in % van het totale woningpark)

Leefruimte per inwoner/bevolkingsdichtheid per km² (bron NIS)

Wegennet (km/inw.) (bron: FOD Mobiliteit)

- autowegen
- gewest- en provinciewegen
- gemeentewegen

Dynamische indicatoren (bron: NIS/Ecodata)

- Evolutivepercentage van het aantal woningen (1995-2005)
- Evolutivepercentage van de bebouwde oppervlakte (1995-2005)
- Groeivoet van de verkoopprijs van gronden en woningen (2000-2004)
- Aantal afgeleverde bouwvergunningen (laatste 5 jaar) in verhouding tot het aantal woningen/gebouwen (niewbouw, afbraak, renovatie)
- Aantallen oppervlakte van nieuwgebouwde woningen (1996-2005)

Inkomensniveau

Statische indicatoren

- Mediaan inkomen (aanslagjaar 2004) (bron NIS)
- Gemiddeld inkomen per aangifte (aanslagjaar 2004) (bron NIS)
- Gemiddeld inkomen per inwoner (aanslagjaar 2004) (bron NIS)
- Interkwartiele coëfficiënt en interkwartiel verschil (bron NIS)
- % inkomensaangiften < 6.200 EUR (bron NIS)
- % inkomensaangiften > 25.000 EUR (bron NIS)
- Begunstigden van leefloon (per 1.000 inw.) (bron: FOD-Maatschap. Integratie)
- Welvaartsindicator (bron NIS)
- Kadastraal inkomen per inwoner (2005) (bron ecodata)
- Kadastraal inkomen – toegewezen aan woningen per inwoner (2005) (bron ecodata)

Dynamische indicatoren (bron NIS)

- Evolutivepercentage van het gemiddeld inkomen per inwoner (1994-2004)
- Evolutivepercentage van de totale belastbare som (1994-2004)
- Evolutivepercentage van het gemiddeld kadastraal inkomen per inwoner (1995-2005)
- Evolutivepercentage van het totaal kadastraal inkomen (1995-2005)
- Evolutivepercentage van het gemiddeld kadastraal inkomen toegewezen aan **woningper inwoner** (1995-2005)
- Evolutivepercentage van het kadastraal inkomen toegewezen aan woningen (1995-2005)

Economische activiteiten en structuur van de actieve bevolking

Statische indicatoren

- Toegevoegde waarde tegen factorkosten (2002 – in EUR/inw.) (bron ULB-IGEAT)
- Werkloosheid (werkzoekenden/actieve bevolking) (bron: IWEPS/DAB)
- Aantal personen met vervroegd pensioen
- Participatiegraad van de bevolking van de gemeente op de arbeidsmarkt (actieve bevolking (woonplaats) in verhouding tot totale bevolking) (bron: NIS)
- Actieve bevolking (woonplaats) per beroepsstatuut (bron NIS)
 - zelfstandigen
 - loontrekkenden
 - arbeiders
 - ambtenaren
- Actieve bevolking (te werk stellingscentrum) volgens activiteitssector (bron RSZ en RSVZ)
 - landbouw en visvangst (RSVZ 100+200)
 - agro-industrie
 - industrie (chemie, staalsector, andere verwerkende nijverheid) (RSVZ 300)
 - gebouwen, burgerlijke bouwkunde en transport
 - handel (groot- en kleinhandel) (RSVZ 400)

- horeca
- openbare diensten (administraties, onderwijs, andere (gezondheid ...))
- privé diensten (banken en verzekeringen, diensten aan bedrijven, andere (vrije beroepen ...)) (RSVZ 500 + 600)
- Deel van de actieve bevolking (tewerkstellingsplaats) tewerkgesteld (bron: RSZ)
 - in de privé sector
 - in de publieke sector
 - als handarbeiders
- Bodembestemming (in % van het belastbaar kadastraal inkomen): (bron: ecodata)
 - onbebouwd
 - woningen
 - industrie
 - kantoren/winkels
 - vrije tijd
 - % vrijgesteld van het KI
- Verhouding commerciële gebouwen (in % van het totaal aantal gebouwen) (bron: ecodata)

Dynamische indicatoren

- Groeivoet van de toegevoegde waarde (1995-2002) (bron: ULB-IGEAT)
- Evolutie van de structuur van de actieve bevolking met woonplaats in de gemeente (1991-2001) (bron NIS)
- tewerkgestelde actieve bevolking
- werkzoekenden
- Groeivoet (1995-2005) van het KI van industrie en het KI van kantoren en winkels (bron: ecodata)

Demografische structuur

Statische indicatoren (bron: ecodata)

- Totale bevolking
- Leeftijdsstructuur

- bevolking van 0 tot 19 jaar
- bevolking van 20 tot 39 jaar
- bevolking van 40 tot 59 jaar
- bevolking van 60 tot 79 jaar
- bevolking van 80 jaar en ouder
- Afhankelijkheidsindicator (bevolking <15 en >65 jaar) / (bevolking tussen 15 en 64 jaar)
- Vergrijzingsindicator (bevolking tussen 40 en 64 jaar / bevolking tussen 15 en 39 jaar)
- Afhankelijkheid van de ouderen (%)
- Aantal actieven per oudere (inverse van de afhankelijkheid van ouderen)
- Veroudering van de potentiële actieven (potentieel actieve bevolking van 40 tot 59 jaar / 20 tot 39 jaar)
- Veroudering in de veroudering (bevolking van 80 jaar en meer / bevolking 60 jaar en meer)
- Vreemdelingen (in % van de totale bevolking)
 - aangrenzende landen
 - andere landen van de EG
 - buiten EG
- Structuur van de niet-actieve bevolking (bron NIS)
 - personen die onderwijs volgen
 - gepensioneerden

Burgerlijke staat en gemiddelde gezinsgrootte

- % alleenstaanden
- % gescheiden personen
- % weduwen of weduwnaars
- % eenpersoonsgezinnen
- Masculiniteitverhouding (aantal mannen in verhouding tot het aantal vrouwen)
- Structuur van de schoolgaande bevolking
 - basisonderwijs
 - ASO
 - TSO en KSO
 - hoger onderwijs

Dynamische indicatoren

- Groei van de bevolking (1996-2005) (bron: ecodata)
 - Saldo natuurlijke groei (1996-2005) (bron: NIS)
 - Migratiesaldo (1996-2005) (bron: NIS)
- Geboortecijfer (1996-2005) (bron: ecodata)
- Sterftcijfer (1996-2005) (bron: ecodata)
- Evolutie van de leeftijdsstructuur (1996-2005) (bron: ecodata)
 - bevolking van 0 tot 19 jaar
 - bevolking van 20 tot 59 jaar
 - bevolking van 60 jaar en +

Evolutie van de structuur van de niet-actieve bevolking (1991-2001) (bron: NIS)

- personen die onderwijs volgen
- gepensioneerden

Externe factoren en aantrekkingskracht – Uitrusting

Statische indicatoren

- Aantal werknemers in de gemeente in verhouding tot de actieve bevolking die verblijft in de gemeente (bron: NIS)
- Index actief werkgelegenheidscentrum (percentage werknemers van buiten de gemeente in het totaal van de werknemers in de gemeente) (bron: NIS)
- Index inactief werkgelegenheidscentrum (percentage werknemers dat in de gemeente verblijft en buiten de gemeente gaat werken) (bron: NIS)
- Percentage actieve inwoners dat in een buurland werkt (bron: NIS)
- Percentage werknemers dat de gemeente verlaat ten opzichte van degenen die toekomen (bron: NIS)
- Schoolgaande bevolking (in scholen op grondgebied van de gemeente / schoolplichtig deel van de bevolking dat in de gemeente woont) (bron: SVR (Vlaamse overheid) en Ministerie van de Franse en van de Duitstalige Gemeenschap)
 - Basisonderwijs
 - Secundair
 - Hoger
 - Totale schoolgaande bevolking
- Schoolgaande bevolking in het gemeentelijk onderwijs per 1.000 inwoners (enkel beschikbaar voor Brussel en Wallonië)
- Criminaliteitsgraad (per type van inbreuk) (bron: FOD Binnenlandse Zaken)
- Aantal verkeersongevallen (bron: ecodata)
- Toeristische activiteiten:
 - Aantal overnachtingen (in verhouding tot de bevolking) (bron: Vlaamse Gemeenschap, enkele Vlaanderen)
 - Verblijfs capaciteit (hotels, campings, ...) (bron: ecodata)

- Uitrustingscore (bron: K.U.Leuven - ISEG)
- Verkeersconcentratie (bron: FOD Mobiliteit)
 - Afgelegde km/km wegennet
 - Afgelegde km op het gemeentelijk wegennet/km gemeentelijk wegennet
- Aantal bioscoopbezoeken (bron: ecodata)
- Aantal ziekenhuisopnames per inwoner (bron: Dexia (studie Maha))
- Aantal politieagenten per inwoner (bron: Infozone)

Bijlage 2: Samenstelling van de sociaaleconomische clusters - Vlaamse gemeenten

Woongemeenten	
Woongemeenten in landelijke zones (Cluster V2)	Woongemeenten in de stadsrand (Cluster V1)
Affligem	Bertem
Begijnendijk	Bierbeek
Boechout	Bonheiden
Boortmeerbeek	Boutersem
Buggenhout	Haacht
Destelbergen	Herent
Erpe-Mere	Holsbeek
Gavere	Huldenberg
Jabbeke	Kampenhout
Kalmthout	Keerbergen
Kapelle-op-den Bos	Kortenberg
Londerzeel	Lennik
Lovendegem	Lint
Nevele	Lubbeek
Nijlen	Meise
Oosterzele	Melle
Oud-Turnhout	Merchtem
Putte	Merelbeke
Ranst	Nazareth
Roosdaal	Opwijk
St-Katelijne-Waver	Oud-Heverlee
St-Lievens-Houtem	Rotselaar
Waasmunster	Steenokkerzeel
Zandhoven	Tremelo
Zingem	Vosselaar
	Zemst
	Zoersel
Agglomeratiegemeenten met tertiaire activiteit (Cluster V10)	Residentiële randgemeenten met hoge inkomens (Cluster V11)
Aartselaar	Brasschaat
Asse	Kapellen
Beersel	Hove
Borsbeek	Schilde
Dilbeek	Hoeilaart
Drogenbos	Kraainem
Edegem	Linkebeek
Grimbergen	Overijse
Kontich	St-Genesius-Rode

Machelen	Wemmel
Mortsel	Wezembeek-Oppem
Schoten	Tervuren
St-Pieters-Leeuw	De Pinte
Ternat	St-Martens-Latem
Wijnegem	
Wommelgem	
Zaventem	
Landelijke gemeenten (of verstedelijkte plattelandsgemeenten)	
Kleine agrarische gemeenten (Cluster V9)	Erg landelijke gemeenten met sterke vergrijzing (Cluster V3)
Bekkevoort	Alveringem
Bever	Ardoie
Borgloon	Assenede
Galmaarden	Beernem
Geetbets	Damme
Gingelom	Deerlijk
Glabbek	Heuvelland
Gooik	Houthulst
Heers	Ichtegem
Herne	Ingelmunster
Herstappe	Kaprijke
Hoegaarden	Knesselare
Horebeke	Koekelare
Kortenaken	Kortemark
Lierde	Laarne
Linter	Langemark-Poelkapelle
Maarkedal	Ledegem
Nieuwerkerken	Lendeledede
Pepingen	Lichtervelde
Riemst	Lo-Reninge
St-Laureins	Maldegem
Tielt-Winge	Mesen
Voeren	Meulebeke
Wortegem-Petegem	Moerbeke-Waas
Zoutleeuw	Moorslede
Zuienkerke	Oudenburg
Zwalm	Pittem
	Ruiselede
	Spiere-Helkijn
	Staden
	Vleteren
	Zomergem
	Zonnebeke

Landelijke gemeenten of verstedelijkte plattelandsgemeenten met sterke demografische groei (Cluster 12)	
Arendonk	Kortesseem
As	Lanaken
Baarle-Hertog	Lille
Balen	Lochristi
Bilzen	Lommel
Bocholt	Maaseik
Brecht	Meeuwen-Gruitrode
Diepenbeek	Merksplas
Dilsen-Stokkem	Neerpelt
Essen	Peer
Ham	Ravels
Hechtel-Eksel	Retie
Herenthout	Stekene
Herk-de-Stad	Vorselaar
Herselt	Wellen
Hoeselt	Wuustwezel
Hulshout	Zonhoven
Kasterlee	Zutendaal
Kinrooi	
Gemeenten met een concentratie van economische activiteit	
Landelijke en agrarische gemeenten met industriële activiteit (Cluster V4)	Verstedelijkte plattelandsgemeenten met industriële activiteit en demografische groei (Cluster V13)
Alken	Aalter
Anzegem	Beerse
Bree	Deinze
Dentergem	Grobbendonk
Dessel	Hoogstraten
Halen	Malle
Hamont-Achel	Olen
Hooglede	Opglabbeek
Kluisbergen	Overpelt
Kruishoutem	Tessenderlo
Laakdal	Westerlo
Lummen	Wielsbeke
Meerhout	
Oostkamp	
Oostrozebeke	
Rijkevorsel	
Wingene	
Zedelgem	
Zulte	
Zwavegem	

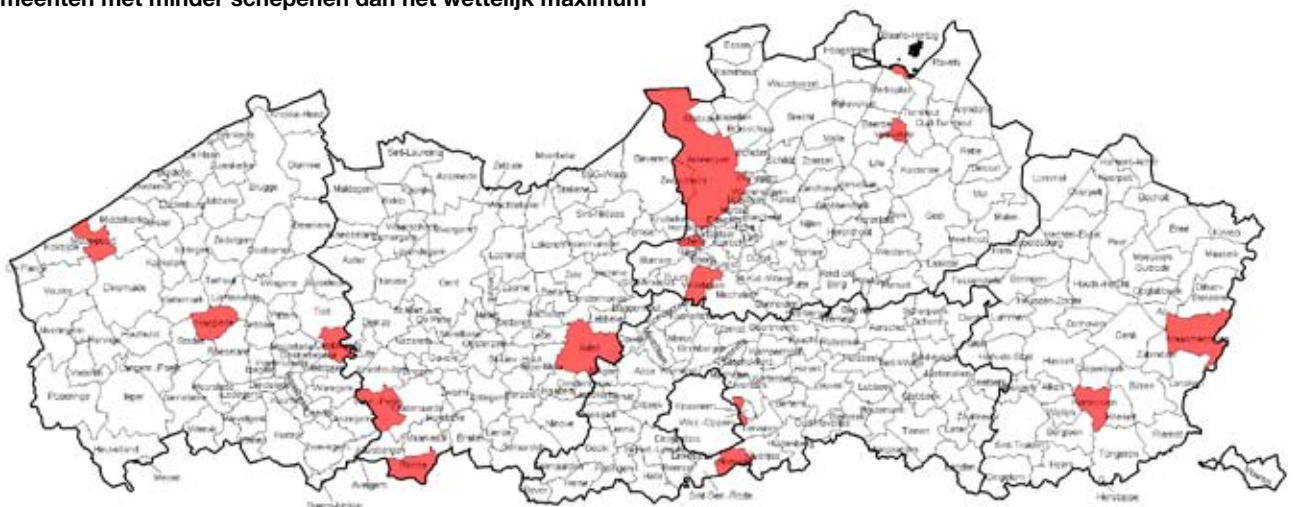

Steden en agglomeratiegemeenten met industrieel karakter (Cluster V8)	
Beveren	
Bornem	
Duffel	
Izegem	
Kuurne	
Puurs	
Waregem	
Zwijndrecht	
Semistedelijke gemeenten of agglomeratiegemeenten	
Weinig verstedelijkte gemeenten met demografische achteruitgang (Cluster V6)	Sterk verstedelijkte gemeenten met lage inkomens (Cluster V7)
Avelgem	Beringen
Berlaar	Boom
Berlare	Evergem
Brakel	Hamme
Denderleeuw	Harelbeke
Gistel	Heist-op-den-Berg
Haaltert	Hemiksem
Herzele	Heusden-Zolder
Kruibeke	Houthalen-Helchteren
Landen	Lokeren
Lebbeke	Maasmechelen
Lede	Menen
Liedekerke	Niel
Rumst	Ronse
Scherpenheuvel	Schelle
Stabroek	Temse
St-Amands	Wervik
St-Gillis-Waas	Wevelgem
Waarschoot	Willebroek
Wachtebeke	Zeel
Wichelen	Zelzate
Centrumgemeenten	
Middelgrote steden (Cluster V5)	
Aarschot	Herentals
Dendermonde	Ieper
Diest	Leopoldsburg
Diksmuide	Lier
Eeklo	Mol
Geel	Ninove
Geraardsbergen	Oudenaarde
Halle	Poperinge

St-Truiden	Torhout
Tielt	Veurne
Tienen	Wetteren
Tongeren	Zottegem
Regionale steden (Cluster V14)	
Aalst	Roeselaere
Genk	St-Niklaas
Kortrijk	Turnhout
Mechelen	Vilvoorde
Grote steden en regionale steden (Cluster V15)	
Antwerpen	Hasselt
Brugge	Leuven
Gent	Oostende
Toeristische gemeenten	
Kustgemeenten (Cluster V16)	
Blankenberge	Knokke-Heist
Bredene	Koksijde
De Haan	Middelkerke
De Panne	Nieuwpoort

Gemeenten met minder schepenen dan het wettelijk maximum

Actualisatie gemeentelijke profielschetsen

Katie Heyse

Het samenwerkingsverband lokale statistieken heeft de gemeentelijke profielschetsen op haar website geactualiseerd. De profielschetsen van alle Vlaamse gemeenten werden voor de eerste maal aangeboden op de site naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober 2006. Opzet was dat aan de hand van een beperkt aantal indicatoren een beeld geschetst werd van de gemeente in kwestie.

Nadegemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober 2006 is het initiatief genomen om de profielschetsen enerzijds te actualiseren en anderzijds ook wat uit te breiden. Op deze wijze willen de profielschetsen dienstig zijn voor de gemeentebesturen bij het uittekenen van hun beleid voor de volgende legislatuur.

Het samenwerkingsverband lokale statistieken bestaat uit vier partners die de handen in elkaar hebben geslaan met als doel alle handstatistische informatie op gemeentelijk niveau samen te brengen op één website en te ontsluiten. Dit gebeurt via de website www.lokaalstatistieken.be. De partners in het initiatief zijn de Studiedienst van de Vlaamse Regering, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, de Vereniging van Vlaamse Provincies en het Agentschap voor Binnenlands Bestuur.

De website biedt tal van mogelijkheden voor gemeentebesturen om statistische informatie te consulteren op het niveau van de individuele gemeenten. Desitelaattoedateengemeentebestuur zelf rapporten samenstelt met een selectie van gegevens. Daarnaast zijn op de site voor elke gemeente een aantal vooraf opgestelde rapporten opgenomen. Dit is bijvoorbeeld het geval voor de gemeentelijke profielschets, maar daarover verder in dit artikel meer. Ook voor lokaal sociaal beleid, lokaal jeugdbeleid en milieubarometer is voor elke gemeente een rapport opgenomen met relevante statistische gegevens. Recent is cartografische informatie aan de site toegevoegd. Dit betekent dat men een bepaald statistisch gegeven kan opvragen in de vorm van een kaart van Vlaanderen, waarop is aangegeven welke gemeente welke waarde heeft op de betreffende indicator.

De vernieuwde profielschets biedt voor elke Vlaamse gemeente een zicht op hoe die gemeente eruit ziet. Dit zowel op bestuurlijk vlak als op vlak van beleidsdomeinen, zoals onderwijs, mobiliteit, ruimtelijke ordening, werkgelegenheid, welzijn, milieu, economie. Er zijn ook gegevens opgenomen over de samenstelling van de bevolking in de gemeente en over het grondgebied van de gemeente.

Hieronder een overzicht van de indicatoren, die u kunt terugvinden in de profielschets:

Beleidsorganen

- zetelverdeling gemeenteraad
- zetelverdeling college van burgemeester en schepenen
- profiel mandatarissen (leeftijd, geslacht)

Bevolking

- evolutie van de totale bevolking, met een prognose voor 2025
- migratiesaldo, natuurlijke accres
- evolutie huishoudens
- leeftijdspiramide
- evolutie alleenstaandemannen en vrouwen, alleenstaandemoeders met kinderen, alleenstaandevaders met kinderen

Diversiteit

- aantal nieuwkomers per 1.000 inwoners
- aantal vreemdelingen per 1.000 inwoners

Grondgebied

- bevolkingsdichtheid
- evolutie bebouwde en onbebouwde percelen

Onderwijs

- schoolse vertraging in het lager en secundair onderwijs
- aantal leerlingen in het kleuteronderwijs ten opzichte van de kleuterpopulatie (2,5 tot 5-jarigen)
- aantal leerlingen in het lager onderwijs ten opzichte van de 6 tot 11-jarigen
- aantal leerlingen in het secundair onderwijs ten opzichte van de 12 tot 17-jarigen

Welzijn en armoede

- gemiddeld inkomen
- aandeel giften
- geboorten in kansarme gezinnen
- rechthebbenden in voorkeursregeling in ziekteverzekering
- aantal bedden in bejaardentehuizen
- aantal kinderopvangplaatsen
- aantal leefloontrekkers

Cultuur en jeugd

- aandeel podiumvoorstellingen per 1.000 inwoners
- aandeel leners in de bibliotheek ten opzichte van de totale bevolking

Veiligheid

- aantal diefstallen en afpersingen
- aantal misdrijven tegen de lichamelijke integriteit
- aantal gewelddadige misdrijven tegen eigendommen

Huisvesting

- gemiddelde prijs van de bouwgrond
- gemiddelde prijs van de grote woningen
- gemiddelde prijs van de appartementen
- gemiddelde prijs van de kleine en middelgrote woningen
- aandeel sociale huurwoningen

Werkgelegenheid

- werkloosheidsgraad
- werkzekerheidsgraad
- aandeel zelfstandigen en helpers in hoofdberoep

Economie

- ondernemingen: oprichtingsratio, uittredingsratio en nettogroeiratio
- werkgelegenheidsgraad

Milieu en energie

- huidige rioleringsgraad
- huidige zuiveringsgraad
- oppervlakte verontreinigde grond ten opzichte van de totale oppervlakte
- oppervlakte verontreinigde industriegrond ten opzichte van de totale oppervlakte verontreinigde grond
- aandeel groenstroomproductie in het huishoudelijke verbruik

Mobiliteit

- aantal ongevallen, onderverdeling naar autosnelweg, gemeente-, gewest- en provincieweg
- aantal ongevallen met fietsers
- aantal personenwagens per 1.000 inwoners

Bestuurskracht

- ontvangsten en uitgaven per inwoner
- belastingsdruk per inwoner
- schuld per inwoner
- aantal personeelsleden in gemeente en OCMW

Voorelke indicator worden een aantal vergelijkingen gemaakt. Er wordt een evolutie in de tijd geschetst (voordie indicatoren waarvoor voldoende gegevens beschikbaar zijn). De gegevens van de voorbij twee legislaturen (vanaf 1995) tot nu worden aangegeven. Dit geeft een goed beeld van hoe je gemeente evolueert doorheen de tijd en over de legislaturen heen.

Er wordt ook een aanzet tot benchmarking aangeboden. De score van een bepaalde gemeente wordt afgezet tegenover de gemiddelde score van het Vlaamse Gewest en tegenover de gemiddelde score van de cluster waartoe de gemeente behoort. Als clusterindeling wordt de VRIND-indeling gebruikt. VRIND staat voor Vlaamse regionale indicatoren. Meer informatie over die clusterindeling vindt u op de site lokale statistieken, knop rechts 'info bij de gebiedsindelingen'.

Meer informatie

Alle gemeentebesturen ontvangen een papieren versie van de profielschets van hun gemeente. Daarnaast kunnen de profielschetsen afgeladen worden van de site www.lokalestatistieken.be, knop gemeentelijke profielschetsen aan de linkerkant. Op de site kan u ook andere statistische informatie over de Vlaamse gemeenten raadplegen.

Steden op koers? Editie 2006 van de stadsmonitor voor leefbare en duurzame Vlaamse steden

Ann Vanderhasselt

Op 27 maart 2007 is de tweede editie van de stadsmonitor onder grote belangstelling van de steden voorgesteld op het congres 'Steden op koers?', georganiseerd in samenwerking met het Centrum voor Lokale Politiek van de vakgroep Politieke Wetenschappen van de Universiteit Gent. Deze timing werd zo gekozen om de stadsbesturen bij het begin van de lokale legislatuur informatie over ontwikkelingen in hun stad aan te bieden. De stadsmonitor biedt de steden een schat aan informatie die zij kunnen aanwenden om hun beleidsvisie te bepalen en strategische keuzes uit te tekenen.

Het Vlaamse Stedenbeleid

De Vlaamse overheid voert sinds enige jaren een stedenbeleid, dat zich richt tot de 13 centrumsteden en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Het betreft de steden Antwerpen, Gent, Aalst, Brugge, Genk, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas, Roeselare, Hasselt en Turnhout. Doel van het stedenbeleid is de stadsvlucht stoppen door de leefbaarheid in de steden te verbeteren, dualisering tegen te gaan en de bestuurskracht te verhogen.

De stadsmonitor

Hoe evolueren onze steden? Welke ontwikkelingen vallen op? Om hierop zicht te hebben is de stadsmonitor ontwikkeld. Dit instrument bestaat uit 188 indicatoren, die evolutiescreenen, waarvan de 13 centrumsteden samen zeggen dat het nuttig is ze op te volgen. Om deze evoluties te bepalen, hebben de steden samen een visie op leefbare en duurzame steden ontwikkeld. Deze visie is het kader, van waaruit de stadsmonitor vertrekt.

De eerste editie verscheen in 2004. Nu is de tweede editie beschikbaar. Een greep uit de stadsmonitor.

Tevredenheid van inwoners over hun stad

De tevredenheid van de inwoners over hun stad is hoog. In Brugge, Roeselare, Hasselt en Gent is meer dan 90% van de inwoners tevreden of zeer tevreden over de stad waar ze wonen. Een lagerescore vinden we in Antwerpen en Mechelen (75%). Mechelen is echter wel de stad waar de tevredenheid het sterkst toenam in vergelijking met 2004 (+8,2%). Ook in Kortrijk (+5,8%) waren er beduidend meer inwoners tevreden over hun stad dan twee jaar geleden. Een lichte daling van de tevredenheid merken we in Hasselt (-5,1%) en Aalst (-3,6%).

Stadsvlucht gestopt

In de meeste centrumsteden is er sinds de millenniumwissel van stadsvlucht geen sprake meer: de steden winnen aan aantrekkingskrachten kennen meer inwijking dan uitwijking. Enkel in Kortrijk en Leuven is er wel nog emigratie. In Oostende zijn er jaarlijks 6 inwijkingen per 1000 inwoners. Dit betekent niet dat de stadsvlucht van jonge gezinnen (de leeftijdscategorieën 30-39 en 0-9 jaar) gestopt is:

enkel Roeselare en Oostende zijn er in geslaagd de negatieve migratiebalans van jonge gezinnen om te buigen naar een positieve, al is dit nog pril (Roeselare +0,34%). De stadsvlucht van jonge gezinnen wordt afgeremd in Antwerpen, Genk, Gent, Hasselt, Mechelen en Turnhout.

Uitstraling van de stad

In 2006 zijn tussen de 6 en 9 op de 10 inwoners uit de Vlaamse steden fier op hun stad. In Brugge (93,2%), Gent (88,1%), Hasselt (88,5%), Oostende (88,1%) en Roeselare (87,6%) stellen we een hoge score van het aandeel fiere inwoners vast. In Antwerpen (63,5%), Mechelen (66,5%) en Sint-Niklaas (65,8%) is deze score aan de lage kant. Opvallend is de sterke positieve trend in Kortrijk (+11,8%), Mechelen (+12,1%) en Oostende (+12,3%). Enkel in Genk (-4,6%) stellen wij een waarneembare daling van de fierheid vast.

Vertrouwen in de overheid

In 2006 heeft iets meer dan een kwart van de inwoners uit de centrumsteden veel of zeer veel vertrouwen in de federale overheid. Het vertrouwen in de Vlaamse overheid ligt duidelijk hoger en schommelt rond de 40%. Algemeen is het aandeel inwoners dat vertrouwen heeft in de federale overheid (+6%) en de Vlaamse overheid (+13%) in alle steden gestegen ten opzichte van 2004.

Het vertrouwen in het stadsbestuur verschilt duidelijk van stad tot stad. In Hasselt, Brugge en Oostende heeft 55% à 60% van de bevolking 'veel' of 'zeer veel' vertrouwen in hun stedelijke overheid. In Aalst (30%), Mechelen (35%) en Antwerpen (36%) ligt dit percentage veel lager. Wel stellen we in 2006 vast dat het aandeel inwoners uit Aalst, dat zijn stadsbestuur vertrouwt, sterk is afgenomen ten opzichte van 2004 (-9,7%), terwijl in Antwerpen (+6,8%) en Mechelen (+5,9%) dit aandeel is toegenomen. Ook in Kortrijk, Oostende en Roeselare zien we een sterke positieve trend (+9% à 10%).

Andere ontwikkelingen...

De stadsmonitor volgt tevens evoluties op het vlak van wonen, cultuur en vrije tijd, mobiliteit, bewonersparticipatie, onderwijs,....

Steden op koers?

Nu de tweede editie beschikbaar is, wordt de stadsmonitor meer een monitor. Uit de stadsmonitor 2006 blijkt dat de steden in beweging zijn en positieve evoluties kennen. Ook is duidelijk welke evoluties aandacht vragen. Deze informatie is nuttig voor al wie betrokken is bij de stad, in de eerste plaats de stadsbesturen. Zij hebben deze informatie vaak aangewend bij de opmaak van hun strategische en financiële meerjarenplanning en dit om hun beleid te onderbouwen.

Heel wat steden hebben de editie 2006 ook publiekelijk voorgesteld. Zij zijn op deze wijze de uitdaging aangegaan om in debat te gaan met al wie betrokken is bij hun stad: burgers, organisaties, partners,.. Deze initiatieven dragen bij tot het samen ontwikkelen van een visie over de toekomst van hun stad. Dergelijke initiatieven stimuleren de aandacht voor de steden. Aandacht die focust op de kracht van de stad.

Meer weten?

Meer info over de editie 2006 van de stadsmonitor vindt u terug op www.thuisindestad.be. Naaraanleiding van het congres is de editie 2006 in boekvorm verschenen. Dit kan u via de website bestellen.

Stadsklassen

Ann Vanderhasselt en Marc Vanderbiesen

Zeeklassen, bosklassen – algemeen ook wel ‘openluchtklassen’ genoemd – zijn bekende begrippen geworden. Ze laten leerlingen kennismaken met een andere leefwereld en vormen zo een wezenlijk onderdeel van ervaringsgericht onderwijs. Er was echter een belangrijke leemte: stadsklassen.

Veel kinderen kennen de stad niet of slechts oppervlakkig. Stadsbezoeken beperken zich vaak tot naar de bioscoop gaan, winkelen of de klassieke schooluitstapjes naar musea. Dit leidt tot een vrij eendimensionaal beeld van de stad. Een stad zou hectisch zijn en bol staan van problemen. Een kindonvriendelijke plek dus die je toch maar beter kunt mijden.

Stadsklassen willen kinderen met een andere bril leren kijken naar de stad: hen laten proeven van een stad zodat ze zich een eigen beeld kunnen vormen van het leven in de stad.

Het proefproject stadsklassen

In het kader van het Vlaamse stedenbeleid loopt momenteel samenwerking met vzw JES en STAM-vzw Gent Cultuurstad het proefproject stadsklassen. Interessant is dat de beide partners de stadsklassen vanuit een ander perspectief hebben ontwikkeld.

JES, het experimenteel stadslaboratorium, organiseert de stadsklassen vooral vanuit zijn ruime ervaring met het jeugdwerk. De nadruk ligt op het pedagogisch proces dat de leerlingen voor, tijdens en na de stadsklas in Brussel doormaken.

STAM, het toekomstig stadsmuseum in Gent, vertrekt vanuit een cultuureducatieve hoek. De leerlingen werken tijdens een meerdaagse stadsklas aan een creatief eindresultaat met als doel hun stadsbeleving te tonen in een product. Stadsklassen sluiten aan bij de missie van het STAM, namelijk enthousiasme opwekken voor stedelijkheid in het algemeen en Gent in het bijzonder. Daarom worden de eindproducten in de collectie Gent opgenomen.

In Gent en Brussel werden samen al 10 stadsklassen georganiseerd. Daarbij hebben een 260-tal leerlingen gedurende meerdere dagen een van deze steden bezocht, samen met 30 leraars. De bezoekende scholen zijn afkomstig uit alle provincies van Vlaanderen: van Poperinge over Essen tot Riemst.

Het proefproject zal begin 2008 uitmonden in een draaiboek waarin zowel de praktische, als de inhoudelijke aspecten van de stadsklassen opgenomen worden. Hopelijk inspireert dit de andere steden om ook stadsklassen te organiseren.

Stadsklassendag

Op 6 november werd op initiatief van Vlaams minister Marino Keulen, bevoegd voor het stedenbeleid, een eerste stadsklassendag georganiseerd, waarop JES en Stam de deelnemers lieten kennismaken met het concept en de eerste ervaringen.

Het doelpubliek waren politici en ambtenaren van de dertien centrumsteden en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (Brussel), het beleidsdomein Onderwijs en Vorming van de Vlaamse overheid én organisatoren en promotoren van meerdaagse extramurosactiviteiten binnende netten van het Vlaamse onderwijs.

De volledige stad als leeromgeving

Een meerdaags bezoek aan de stad biedt leerlingen en leraren talloze mogelijkheden om de stad in al haar facetten te leren kennen. De stadsklassen zijn meer dan een bezoek aan toeristische bezienswaardigheden. Ze zijn een kennismaking met de gelaagdheid van de stad, het openbaar vervoer, de diverse functies van de stad, de multiculturele leefomgeving, de verschillende culturele uitingsvormen, de sociale verschijnselen en de vrijetijdsbesteding in de stad. Dit en nog veel meer zijn de thema's die aan bod kunnen komen in de Stadsklassen.

Stadsklassen vormen dus eigenlijk een vertaling van het ruime begrip stedelijkheid naar het onderwijs. Dat betekent dat de doelstellingen van het activiteitenprogramma in overeenstemming zijn met de eindtermen en leerplandoelstellingen in het Vlaams onderwijs. Vanuit deze doelstellingen wordt bewust gekozen voor activiteiten waarbij de leerlingen en leraren ervaringen opdoen binnen verschillende stedelijke thema's. Deze ervaringen zijn van allerlei zintuiglijke aard. Luisteren naar de vele geluiden die we horen in de stad, proeven van Turkse lekkernijen of kijken naar de ruimtelijke ordening van op de dertigste verdieping van een wolkenkrabber zijn maar enkele voorbeelden hiervan. De mogelijkheden lijken onbeperkt te zijn en zelfs met de dag toe te nemen. Een stad is immers voortdurend in beweging, voortdurend in ontwikkeling.

Het activiteitenprogramma wordt in samenspraak met de leraren opgesteld. Dit biedt de mogelijkheid om nauw aan te sluiten bij de interesses van de leerlingen en leraren en een programma op maat uit te werken.

Zo bereiden leerlingen en leraren vooraf het bezoek voor in de klas. Wat zullen we allemaal zien en wat weten we hier eigenlijk al over? Hebben we zelf een link met deze stad? Familieleden, die in de stad wonen, ouders, die in de stad werken, broers of zussen, die in de stad studeren, ... Het is soms niet ver te zoeken.

De opgedane ervaringen tijdens het bezoek aan de stad vormen dan weer basis voor andere activiteiten tijdens en na de stadsklassen. Kinderen kunnen bijvoorbeeld hun impressies over de stad zelf in beeld brengen door een reportage te maken of op school een tentoonstelling op te zetten.

Stadsklassen zijn dus meer dan het bezoek aan de stad alleen. Het is een project dat voor, tijdens en na het bezoek aan de stad doorloopt.

Meer informatie over stadsklassen vindt u op www.stadsklassen.eu, www.stadsklassengent.been of www.thuisindestad.be.

16 december: eerste Dag van de Inburgeraar

Karim Cherroud

Sinds het begin van de legislatuur van de huidige Vlaamse Regering is onafgebroken gewerkt aan de verdere uitbouw van het inburgeringsbeleid. Grote aandacht is daarbij uitgegaan naar een afdwingbaar inburgeringsbeleid en het engagement die de Vlaamse samenleving van nieuwe Vlamingen verwacht.

Daartegenover staat dat de samenleving en de overheid de inspanning van de inburgeraar moeten waarderen en valoriseren. Inburgering is immers maar geslaagd wanneer elke Vlaming, overheid of organisatie de inspanning van de nieuwe Vlaming naar waarde weet te schatten. Het behalen van een attest van inburgering moet leiden tot een maatschappelijk effect dat de inburgeraar nog meer motiveert om een inburgeringstraject te volgen en af te ronden.

De Dag van de Inburgeraar vormt een aanzet tot maatschappelijke valorisatie van het attest van inburgering. De Vlaamse overheid organiseert deze gebeurtenis in samenwerking met de provincies, de provinciehoofdplaatsen en de onthaalbureaus. Het wordt een plechtige zitting met een toespraak van de burgemeester en de gouverneur en een hulding van de inburgeraars die een attest van inburgering behaald hebben. De keuze voor de datum van 16 december is gemaakt naar aanleiding van de Internationale Dag van de Migrant op 18 december.

الاستقبال

ПРИЁМНАЯ

RECEPTION

Danışma

دفتر پذیرش

De Dag van de Inburgeraar heeft plaats op zondag 16 december van 14 tot 16 uur op volgende locaties:

- Antwerpen: Provinciehuis, Kon. Elisabethlei 22-24, 2018 Antwerpen
- Brugge: Provinciaal Hof, Grote Markt 3, 8000 Brugge
- Brussel: vindt u binnenkort op website Inburgering
- Gent: Provinciehuis, Gouvernementstraat 1, 9000 Gent
- Hasselt: Provinciehuis, Universiteitslaan 1, 3500 Hasselt
- Leuven: Provinciehuis, Provincieplein 1, 3001 Leuven

Duffel wint prijs 'Laureaat ondernemende gemeente'

Guido Decoster

gemeentehuis Duffel

Met zijn project 'Duurzaam Duffel' heeft deze gemeente de wedstrijd 'Laureaat Ondernemende gemeente' gewonnen. De prijs werd uitgereikt op 3 oktober. Het gaat om een prijs die UNIZO reeds voor de vijfde keer toekent aan een innovatief project van een gemeente dat kadert in een ondernemingsvriendelijk beleid. 22 gemeenten dienden samen 26 projecten in voor de wedstrijd.

De jury waardeerde in het project 'Duurzaam Duffel' de doordachte wijze waarop de gemeente het bedrijventerrein organiseert en beheert op basis van 'duurzaam ondernemerschap'. In het project gaat veel aandacht naar de ondersteuning van ondernemers, zorg voor het milieu en parkmanagement. Het project getuigt van een goed beheer van het spanningsveld tussen duurzaamheid en ondernemen.

Naast het winnende project van Duffel was ook de stad Antwerpen genomineerd met het project Culinaire Ontdekkingstochten in Antwerpen-Noord.

De gemeente Duffel ontving de prijs 'Laureaat Ondernemende gemeente' uithandenvan minister-president Kris Peeters en UNIZO-voorzitter Flor Joosen.

Arresten van de Raad van State

Rudy Janssens

In deze rubriek worden belangrijke arresten van de Raad van State met betrekking tot het binnenlands bestuur besproken.

Personeel (tuchtaangelegenheden)

Bij arrest nr. 172.836 van 28 juni 2007 stelt de Raad van State dat er geen beginsel is krachtens het welk in tuchtzaken het onderzoek tegen sprekelijk zou moeten verlopen. Het is dan ook geenszins vereist dat, wanneer een administratief onderzoek de eigenlijke tuchtprocedure voorafgaat, de betrokkene aanwezig is bij het horen van personen over de feiten die aan dat onderzoek ten grondslag liggen. Enkel tijdens de eigenlijke tuchtprocedure moet de betrokkene in de gelegenheid worden gesteld kennis te nemen van de resultaten van dat voorafgaand onderzoek.

Bij arrest nr. 173.203 van 5 juli 2007 stelt de Raad van State dat de kennisgeving van een tuchtbesluit gebeurt op het ogenblik dat de aangetekende zending aan de betrokkene wordt aangeboden en niet op het ogenblik dat zij voor verzending ter post wordt afgegeven.

Bij arrest nr. 173.204 van 5 juli 2007 stelt de Raad van State dat, wanneer een ambtenaar tuchtrechtelijk wordt gestraft wegens drie onderscheidende tuchtfeiten en de toezichthoudende overheid vaststelt dat slechts één van de feiten als tuchtfeit voor bewezen mocht gehouden worden, mag deze overheid niet zelf, in de plaats van de tuchtverheid, hetzij de twee andere ten laste leggen als een zuiver bijkomstig gegeven terzijde schuiven, hetzij de enige bewezen ten laste legging als dertmedeterminerendaanzien dat die ten laste legging alleen al de zelfde tuchtmaatregel rechtvaardigt, tenzij de toezichthoudende overheid goede redenen heeft om aan te nemen dat zulks ook effectief de mening van de tuchtverheid was.

Verkiezingen

Bij arrest nr. 173.361 van 10 juli 2007 vernietigt de Raad van State gedeeltelijk de beslissing van 22 februari 2006 van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen van Antwerpen met betrekking tot de verkiezing van de OCMW-raad van de gemeente Boechout, en verklaart de Raad de verkiezing van 25 januari 2007 van Dirk Crollet en Bart De Clerck tot schepenen van de gemeente ongeldig. Ook de verkiezing van 25 januari 2007 van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn van de gemeente Boechout worden ongeldig verklaard.

Het arrest van de Raad van State was gebaseerd op het feit dat twee gezamenlijke akten van voordracht voor de voornoemde mandaten werden ingediend, ondertekend door de verkozenen van eenzelfde partij, daar waar het gemeentedecreet bepaald dat niemand meer dan één akte van voordracht mag ondertekenen.

De Raad stelde dat het gegeven dat één van de twee akten van voordracht slechts een kopie was en geen origineel stuk, geen afbreuk doet aan de aard van de akte, die er wezenlijk één is en blijft, temeerdaar de overeenstemming met het verdwenen origineel nooit werd betwist.

Ook de omstandigheid dat de voordrachtakte slechts de handtekening bevatte van elf verkozen gemeenteraadsleden en dus niet door meer dan de helft van de verkozenen op alle lijsten die aan de verkiezing deelnamen, belet niet dat de akte als een gezamenlijke akte van voordracht te beschouwen is. De Raad voegt eraan toe (hierbij verwijzend naar artikel 45, §2, van het gemeentedecreet) dat de ondertekening door meer dan de helft van de verkozenen op de lijsten die aan de verkiezingen hebben deelgenomen, nog geen garantie is dat de voordrachtsakte wel tot gevolg heeft dat de voorgedragen kandidaten verkozen worden verklaard, aangezien, om verkozen te worden verklaard, niet de handtekening van de meerderheid van de verkozenen volstaat, maar de handtekeningen vereist zijn van de meerderheid van de gemeenteraadsleden die deede hebben agelegd.

Tenslotte stelt de Raad dat ook het feit dat de neergelegde kopie van een akte van voordracht niet het maximum toegelaten schepenen bevatte, evenmin belet dat het toch gaat om een gezamenlijke akte van voordracht. Het is immers volgens de Raad van State niet verboden in minder schepenen te voorzien dan het gemeentedecreet toelaat en om via de gezamenlijke akte van voordracht, impliciet, het aantal schepenen dat de gemeente wenst tot aan de eerstvolgende volledige vernieuwing van de gemeenteraad, op een lager aantal dan decretaal toegelaten, vast te leggen.

De Raad concludeert dan ook dat die kandidaten die en de kopie van de voordrachtakte hebben ondertekend en de tweede, originele, akte hebben ondertekend niet als schepenen of als lid van de raadvoormaatsschapelijk wel zijn mochten verkozen worden.

Door het feit dat een van de betrokkenen (ten onrechte) werd verkozen als OCMW-raadslid werd de verkiezing van de OCMW-raad beslissend aangetast, zodat de verkiezing als dusdanig ongeldig werd verklaard.

Bij arrest nr. 173.362 van 10 juli 2007 vernietigde de Raad van State de beslissing van de Vlaamse Controlecommissie voor de Verkiezingsuitgaven waarbij het mandaat van een gemeenteraadslid van de gemeente Kortesseem vervallen verklaard wordt. Artikel 85bis van de gemeentekieswet bepaalt dat in elke provincie een Raad voor Verkiezingsbetwistingen wordt opgericht die bezwaren behandelt die tegen de verkiezingen worden ingebracht. Artikel 85ter, §4, van dezelfde wet bepaalt dan weer dat een bezwaar dat steunt op een overtreding van de bepalingen van het decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de controle van de verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen voor de verkiezing van het Vlaams Parlement, de provincieraden, de gemeenteraden en de districtsraden, eveneens moeten ingediend worden bij de Vlaamse Controlecommissie voor de Verkiezingsuitgaven.

De redenering van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen dat de ondertekenaars van de betrokken akte (de kopie dus) niet de wil en de bedoeling zouden gehad hebben om deze akte als een gezamenlijke akte van voordracht te beschouwen, wordt door de Raad van State van tafel geveegd met de motivering dat uit niets blijkt dat minstens op het ogenblik van de ondertekening die wil en bedoeling bij alle ondertekenaars wel degelijk aanwezig was. Dat de kwestieuze voordrachtakte alleen maar een informeel document zou zijn geweest waarin de voorlopige stand van de coalitiebesprekingen werd genoteerd, is, steeds volgens de Raad, niet meer dan een gratuite a posteriori-bewering, temeer daar in casu het aangewend model formulier (ookal was het enkel een kopie) duidelijk de aard van de akte vermeldt en tevens waarschuwt voor de gevolgen van een dubbele ondertekening van een voordrachtakte.

De Raad van State stelt in casu vast dat de decreetgever zodoende een tweevoudige beroepsprocedure met betrekking tot de gemeenteraadsverkiezingen heeft vastgesteld: enerzijds bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, anderzijds bij de Controlecommissie. Beide instanties kunnen een verkozen raadslid uit zijn mandaat ontheffen. Volgens de Raad van State is deze parallelle bevoegdheid van beide instanties problematisch, aangezien uit de decretale bepalingen niet kan worden afgeleid dat tussen beide rechtscolleges een hiërarchie zou bestaan, op grond waarvan de uitspraak van het ene rechtscollege zou prevaleren boven de uitspraak na het andere, of die het hogere rechtscollege zou toelaten de beslissing van het lagere rechtscollege ongedaan te maken en te hervormen. In die omstandigheden wordt de verhouding tussen beide rechtscolleges bepaald door het gezag van gewijsde waarmee hun respectieve beslissingen bekleed zijn.

In het dossier dat aan de basis lag van de geciteerde beslissing van de Raad van State, had de Raad voor Verkiezingsbetwistingen al op 8 december 2006 een uitspraak gedaan, waarbij hij het bij hem ingediende beroep onontvankelijk verklaarde omdat er twijfel bestond over de identiteit van de bezwaarindieners, omdat de feiten en juridische gronden onvoldoende precies geformuleerd waren en omdat het bezwaar evenmin precies was met betrekking tot de geïsoleerde kandidaten.

De Controlecommissie nam pas op 7 maart 2007 ter zake een beslissing, die inhield dat het verkozen gemeenteraadslid van zijn mandaat van gemeenteraadslid van Kortesseem vervallen werd verklaard wegens overtreding van de bepalingen van hoofdstuk III bis van het hierboven geciteerde decreet van 7 mei 2004. Door die beslissing heeft, steeds volgens de Raad van State, de Controlecommissie het gezag van gewijsde van de beslissing van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen (die eerder werd genomen waartegen geen bezwaar werd ingediend bij de Raad van State) miskend.

Bij arrest nr. 173.416 van 12 juli 2007 vernietigt de Raad van State de beslissing van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen van de provincie Vlaams-Brabant van 31 januari 2007 waarbij werd vastgesteld dat een verkozen gemeenteraadslid van de gemeente Wommel zich op het ogenblik van de installatie van de gemeenteraad op 2 januari 2007 in een toestand van onverenigbaarheid bevond, waardoor hij op de installatievergadering deed als gemeenteraadslid niet kon afleggen, zodat hij geacht moest worden afstand te doen van zijn mandaat als gemeenteraadslid, waardoor hij ook de hoedanigheid van schepen verloor.

In casu was betrokkene op het ogenblik van zijn verkiezing als gemeenteraadslid medewerker bij het parket van de procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg te Brussel. Ingevolge de artikelen 293 en 353 ter van het Gerechtelijk Wetboek bestaat er een onverenigbaarheid tussen het mandaat van gemeenteraadslid en de functie die betrokkene uitoefende bij het parket.

Bij brief van 28 december 2006 diende betrokkene echter zijn ontslag in bij het parket. Bij fax van 2 januari 2007 wordt hem ontvangst gemeld van zijn ontslagbrief en wordt hem kennis gegeven van het feit dat akte genomen werd van zijn ontslag vanaf 1 januari 2007 en van het feit dat de administratie

gelast werd zo snel mogelijk de nodige administratieve stappen te ondernemen. Bij beslissing van 3 januari 2007 aanvaardt de directeur-generaal van de diensten van het parket het ontslag van betrokkene met ingang van 1 januari 2007.

De Raad van Verkiezingsbetwistingen nugging ervan uit dat op 2 januari 2007, wanneer betrokkene de eed als gemeenteraadslid aflegde, er geen omstandigheden waren die het ontslag van betrokkene oek effectief was aanvaard en beschouwd betrokkene dus op die datum nog als zijnde in een toestand van onverenigbaarheid.

De Raad van State oordeelde echter dat moet worden vastgesteld dat op 2 januari 2007 betrokkene reeds ondubbelzinnig en onvoorwaardelijk zijn ontslag met ingang van 1 januari 2007 uit het onverenigbare ambt had ingediend, dat van dat ontslag reeds akte was genomen door de kabinetdirecteur van de bevoegde minister en dat bovendien geen enkele aanwijzing voorhanden was dat het ontslag van betrokkene niet door de bevoegde minister zelf zou worden aanvaard en niet in een formeel ontslagbesluit zou worden vastgesteld.

Verder stelt de Raad van State dat de Raad voor Verkiezingsbetwistingen op het moment van zijn uitspraak – in casu op 31 januari 2007 – rekening moet houden met alle gegevens die hij op dat ogenblik met betrekking tot de te beoordeelensituatie kende. Op 31 januari 2007 was het bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen gekend dat het ontslag van de betrokkene formeel was aanvaard (door de beslissing van 3 januari 2007), zodat op dat moment – op 31 januari 2007 – de afwezigheid – op 2 januari 2007 – van een toestand van onverenigbaarheid in hoofde van betrokkene definitief vaststond.

Het feit dat de ontslagbrief en de akteneming ervan in het Frans aan de gemeenteraad werden voorgelegd, is volgens de Raad van State ter zake niet dienend.

Bij arrest nr. 173.417 van 12 juli 2007 verwerpt de Raad van State een beroep tegen de Raad voor Verkiezingsbetwistingen van de provincie Limburg waarbij de verkiezing van de OCMW-raad van Peer vernietigd werd.

De vernietiging van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen was gebaseerd op het feit dat de voordrachtakte ingediend door een van de partijen slechts één kandidaat bevatte, daar waar artikel 11, §1, derdelid van de OCMW-wet bepaalt dat een voordrachtakte

voor een mandaat in de OCMW-raad slechts ontvankelijk is indien ze betrekking heeft op kandidaat-werkende leden van verschillend geslacht. Ingevolge deze beslissing hernam de gemeenteraad van Peer de verkiezing van de OCMW-raadsleden op basis van nieuw ingediende voordrachtakten.

Volgens de indiener van het beroep bij de Raad van State had de gemeenteraad niet mogen toelaten dat nieuwe voordrachtakten werden ingediend, maar had hij de procedure moeten hervatten vanaf de 'eigenlijke verkiezingsfase', wat, steeds volgens verzoeker, betekent dat slechts een nieuwe stemming had mogen plaatsvinden op basis van de wel ontvankelijk ingediende voordrachtakten.

De Raad van State was het duidelijk niet eens met dit standpunt en stelde dat de redenering van beroeper wel correct zou zijn geweest, mocht de gemeenteraad zelf de onontvankelijkheid van de desbetreffende voordrachtsakte hebben vastgesteld op het moment van de verkiezing van de OCMW-raad. Nu de gemeenteraad echter niet van deze mogelijkheid gebruik heeft gemaakt en de verkiezingen van de OCMW-raad werden vernietigd door de Raad voor Verkiezingsbetwistingen moet artikel 18, laatst lid van de OCMW-wet toegepast worden. Dat artikel schrijft een 'nieuwe verkiezing' voor. De bedoelde nieuwe verkiezing houdt, steeds volgens de Raad van State, in dat alle kiesverrichtingen worden overgedaan, met inbegrip van het doen van nieuwe voordrachten.

Laureaat
'Thuis in de Stad-prijs'

Op 5 oktober werden de winnaars van de "Thuis in de stad"-campagne 2007 'Wat is uw favoriete plek in de stad' door Vlaams minister Marino Keulen, bevoegd voor stedenbeleid in de bloemetjes gezet. Hierboven ziet u Vlaams minister Marino Keulen met de winnaars van de stad Hasselt. De winnende plekjes en reportages zijn te bekijken op de website www.thuisindestad.be

Parlementaire vragen

Greta Behets

In deze rubriek komt een selectie van parlementaire vragen aan bod. Het gaat om vragen die betrekking hebben op de thema's waarvoor het Agentschap voor Binnenlands Bestuur werkt.

Vraag nr. 46 van 1 december 2006 van de heer Tom Dehaene, Vlaams volksvertegenwoordiger, aan de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering.

OCMW's – Voorziening voor vakantiegeld

Probleemstelling en vraag

Het feit dat OCMW's een provisie moeten aanleggen voor vakantiegeld heeft tot gevolg dat de toelagen van de gemeenten aan de OCMW's snutteloos worden verhoogd.

Deze verplichting is enerzijds het gevolg van artikel 60 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 1997 betreffende de boekhouding en de administratieve organisatie van de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn, dat onder meer bepaalt dat bij het opstellen van de jaarrekening er rekening moet gehouden worden met de kosten en de opbrengst die betrekking hebben op het boekjaar of op voorgaande boekjaren, ongeacht de dag waarop deze kosten en opbrengsten worden betaald of geïnd. Dit is van toepassing voor vakantiegeld, aangezien dit altijd betrekking heeft op het jaar voorafgaand aan de uitbetaling.

Anderzijds vinden we in de bijlage van het MB van 20 juni 2001 het minimumrekeningstelsel dat bepaalt dat het vakantiegeld niet kan geboekt worden onder rubriek 16 (voorzieningen voor risico's en kosten) maar wel onder rubriek 45 (schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten).

De reden hiervoor wordt door enkele experts in OCMW-boekhouding als volgt uitgelegd: Hoewel hier sprake is van een "voorziening" voor vakantiegeld, heeft dit niet dezelfde betekenis als een voorziening voor risico's en kosten.

Voorzieningen voor risico's en kosten hebben tot doel, naar hunaard duidelijk omschreven, verliezen of kosten te dekken die op de balansdatum waarschijnlijk zijn of zeker zijn doch waarvan het bedrag niet vaststaat. De kosten inzake vakantiegeld zijn echter zeker en het bedrag ervan is vaststaand. Het is dus een echte schuld.

In tegenstelling tot de voorzieningen voor risico's en kosten is de financiering van de voorziening voor vakantiegeld door de gemeentelijke bijdrage dus niet facultatief maar verplicht.

De berekening van de gemeentelijke bijdrage vinden we dan weer terug in schema 3 van de bijlage van het MB van 20 juni 2001. Dit schema biedt voor voorzieningen voor risico's en kosten de keuze om deze al dan niet via de gemeentelijke bijdrage te financieren. Deze worden automatisch gefinancierd door de gemeente. Een aanpassing van dit schema zou voor een mogelijke oplossing kunnen zorgen.

Wordt dergelijke aanpassing in het vooruitzicht gesteld?

Antwoord

Een aanpassing aan het schema 3 van de bijlage van het ministerieel besluit van 20 juni 2001 is niet opportuun. De visie van de experts in de OCMW-boekhouding wordt gedeeld.

De 'voorziening' voor vakantiegeld heeft een ogenschijnlijk foutieve benaming in de Nieuwe OCMW-boekhouding gekregen en dit zorgt enigszins voor verwarring ten opzichte van de voorzieningen voor risico's en kosten. Men dient de "voorziening" voor vakantiegeld te beschouwen als een echte schuld van het OCMW.

Daaruit volgt dat deze schuld verplicht moet aangerekend worden aan de gemeentelijke bijdrage op het moment dat de schuld ontstaat, namelijk in het jaar waarin de prestaties door personeelsleden zijn geleverd en niet op het moment van de uitbetaling van het vakantiegeld.

Vormingscentrum voor lokale besturen – nieuwe samenstelling adviescollege voor lokale mandatarissen

Hilde Vanmechelen

De samenstelling van het adviescollege voor lokale ambtenaren van het vormingscentrum voor lokale besturen is recent gewijzigd. Ongeveer één à twee keer per jaar komt dit adviescollege samen om de nieuwe subsidieaanvragen voor vormingsinitiatieven, gericht op lokale ambtenaren, te beoordelen en de werkingsverslagen van het voorbije jaarte evalueren.

Volgende personen maken deel uit van het adviescollege:

- de heer Johan Ide, afdelingshoofd van de afdeling Lokale en Provinciale Besturen – Financiën Personeel
- de heer Erik De Gusseme, provinciaal ambtenaar Oost-Vlaanderen
- mevrouw Martine Geurden, provinciaal ambtenaar Limburg

- de heer Anton Jacobus, gemeentesecretaris Izegem
- de heer Jo Piessens, OCMW-secretaris Boom
- mevrouw Nele Vermeire, personeelsverantwoordelijke OCMW Opwijk
- mevrouw Rina Vanherck, vormingsverantwoordelijke stad Antwerpen
- mevrouw Hilde Vanmechelen, adjunct van de directeur bij de afdeling Lokale en Provinciale Besturen – Financiën en Personeel en belast met het dagelijks bestuur van het vormingscentrum

Meer informatie over de werking van het vormingscentrum vindt u op onze website: www.binnenland.vlaanderen.be/vormingscentrum/

Doe mee aan de Dikke-truiendag 2008

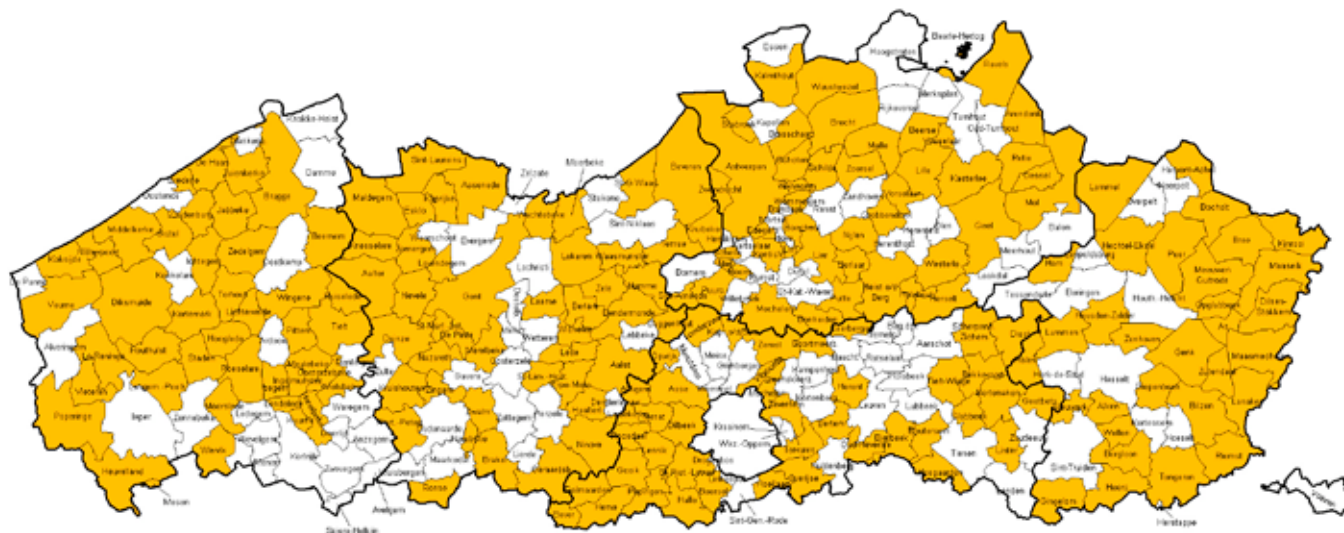
De Vlaamse overheid roept iedereen op om deel te nemen aan de vierde Dikke-truiendag op 15 februari 2008. Die dag gaan we met z'n allen de CO₂-uitstoot verlagen door in de dagelijkse activiteiten thuis, op school én op kantoor minder energie te verbruiken. De Dikke-truiendag mikt vooral op eenvoudige maatregelen die je kan nemen zonder dat je aan comfort moet inboeten. Zo moet rationeel energieverbruik een structurele verankering krijgen thuis, op het werk en op school.

Schrijf je stad of gemeente vandaag nog in op <http://dikke-truiendag.lne.be>. en maak kans op een van de prijzen. Je vindt er ook massa's slimme energietips voor nu, 15 februari en nadien!"

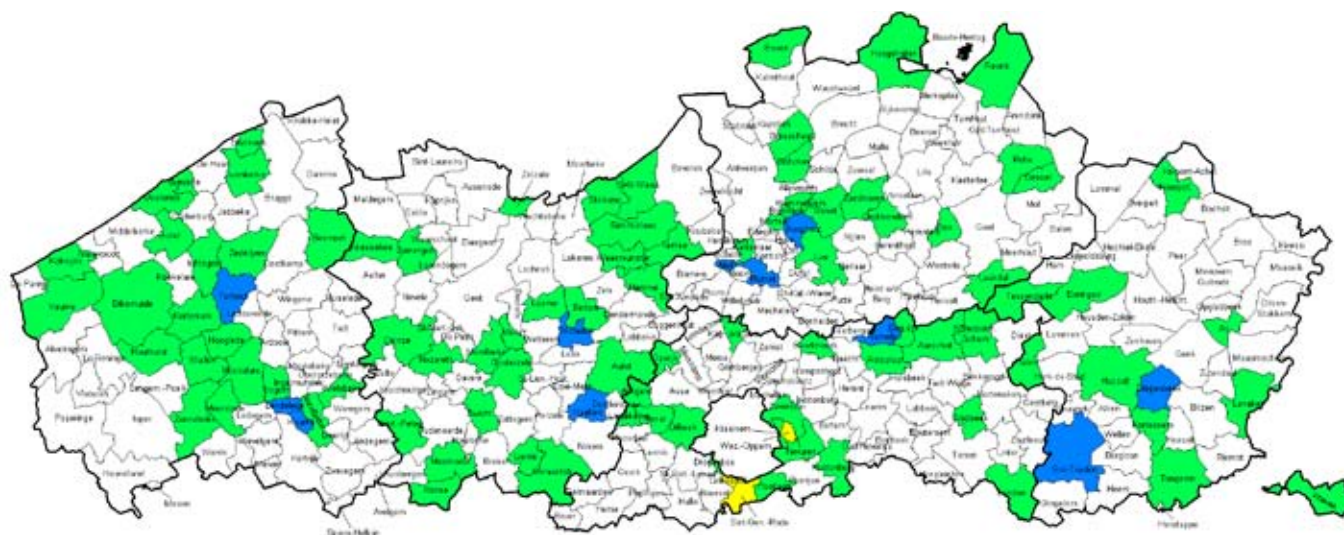
Speel het slim, zet je tanden in je energieverbruik en in je uitgaven.

Gemeenten waar de OCMW-voorzitter in het schepencollege zetelt

Gemeenten waar de burgemeester geen voorzitter is van de gemeenteraad

- schepen is voorzitter (11)
- waarnemend burgemeester is voorzitter (nog geen benoeming) (3)
- gemeenteraadslid is voorzitter (90)

Tot slot

Katie Heyse

Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur beschikt naast het tijdschrift BinnenBand over nog andere communicatiekanalen, waarlangs zij informatie naar de lokale en provinciale besturen verspreidt.

Website

www.vlaanderen.be/binnenland

U kunt de publicaties afladen via de knop publicaties, links onderaan de startpagina van de site.

Nieuw op de site

Geregeld worden op de site nieuwe vragen en antwoorden met betrekking tot de invoering van het gemeentedecreet opgenomen. U vindt ze terug in de rubriek werking besturen/gemeentedecreet/ veelgestelde vragen en antwoorden

Binnenl@nd

Binnenl@nd is de elektronische nieuwsbrief van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur. In deze nieuwsbrief is recente info over het binnenlands bestuur, het stedenbeleid en het inburgeringsbeleid in Vlaanderen opgenomen: beslissingen van de Vlaamse Regering, de minister, het Vlaams Parlement, het agentschap. De nieuwsbrief verschijnt zo vaak er nieuws te melden valt, hij heeft dus geen vaste periodiciteit.

Wenst u de nieuwsbrief te ontvangen, dan kunt u zich abonneren via onze website op volgend adres <http://www.binnenland.vlaanderen.be/e-kranten.htm>

Publicaties

Over belangrijke nieuwe ontwikkelingen of nieuwe regelgeving geeft het Agentschap voor Binnenlands Bestuur een publicatie uit. U kan alle publicaties bestellen via <http://publicaties.vlaanderen.be/ebf-web/do/start/publiek>. De publicaties van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur vindt u onder overheid/gemeenten en provincies of onder overheid/verkiezingen en inspraak. Voor de stadsmonografieën zoekt u bij Vlaanderen/ stadsontwikkeling.

Besturen en andere geïnteresseerden kunnen onze publicaties gratis bestellen tot zover de voorraad strekt. Voor particulieren geldt wel de beperking van maximum twee exemplaren van dezelfde publicatie per aanvrager.

Naast bestelling via elektronischeweg (zie hoger), kan u de publicaties ook aanvragen:

- via email: martine.vanruyskensvelde@bz.vlaanderen.be
- telefonisch: 02 553 39 24
- of per fax: 02 553 43 01

Geplande publicaties (februari 2008)

- Rechtspositieregeling gemeente- en provinciepersoneel: publicatie met de tekst van het besluit van de Vlaamse Regering en de nota aan de Vlaamse Regering
- Voorbeeldstatuut, opgemaakt naaraanleiding van rechtspositieregeling voor gemeente- en provinciepersoneel